

3. oldal	Fiatalként keresztyén közösségben	4. oldal	Örökölt örökítési örökségeink	5. oldal	Jó nekünk itt lenni	6. oldal	Az épített örökség kiemelkedő darabjai	11. oldal	A palántanevelő fóliasátorról
----------	-----------------------------------	----------	-------------------------------	----------	---------------------	----------	--	-----------	-------------------------------

Ki a szabadba!

A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) február 4-én a XV. Hollósy Simon Alkotótábor alkotásaiból válogatott kiállítással nyitotta meg idei kiállítási évadát Beregszászban. A Na'Conxpan Galéria falain ezúttal is a kárpátaljai természet ihlette művek kaptak helyet, sokszínű technikákkal és egyéni látásmódokkal.

Folytatás a 3. oldalon

Hagyományápolás közösségben

Vidám télüző mulatságra gyűltek össze a Nagyszőlősen élő nagycsaládosok a Szelíd Lovas Népfőiskolán, ahol először az ünnepkörhöz kapcsolódó szokásokról Molnár Erika szervező beszélt kicsiknek és nagyoknak. Hangsúlyozva, hogy a jókedv, a felszabadult nevetés és játék évszázadok óta az alkalom legfőbb jellemzője. Mindez bizonyítást nyert a közösen elénekelt népdalok, együtt előadott humoros mondókák, jelenetek kapcsán.

Folytatás a 4. oldalon

Új könyvekkel gazdagodtak Kárpátalja magyar könyvtárai

Részletek az 5. oldalon

Isten veteményeskertje Tiszaágteleken

Ötéves az Égigérő Református Óvoda és Bölcsöde

A Kárpátaljai Református Egyház a kárpátaljai magyar közösség fennmaradása érdekében jelentős állami és szociális feladatokat vállal át, különösen az oktatás, a gyermekvédelem és a rászorulókat ellátása területén. Óvodákat és iskolákat létesít, illetve tart fenn, ahol a nevelés alapját a keresztyén világnézet, az erkölcsi értékek közvetítése és a hitre nevelés adja. Ezek az intézmények nemcsak a magyar identitás és anyanyelv megőrzését szolgálják, hanem kulcsszerepet töltenek be a közösség megmaradásában a mindennapokat meghatározó nehéz társadalmi és gazdasági körülmények között.

Február 6-án ünnepi istentiszteletre gyűltek össze a hívek a tiszaaágteleki református templomban. Az alkalmon az immár ötéves Égigérő Református Óvodáért, az ott nevelkedő gyermekekért, az intézmény munkatársaiért, valamint a szülőkért és támogatókért adtak hálát.

Folytatás a 2. oldalon

Hagyomány, közösség és gondoskodás

Jótékonysági fánk sütés Somban

Február hatodikán ismét megtelt élettel a somi református egyházközség közösségi tere: a Pro Agricultura Carpatika Kárpátaljai Megyei Jótékonysági Alapítvány Tagozata a „Süsd ki magad” akciójuk keretében – ezúttal a Tóhát Vidékfejlesztési Egyesület közreműködésével – itt szervezte meg a harmadik jótékonysági farsangi fánk sütését.

A gazdaasszonyok már kora délelőtt összegyűltek, hogy nekilássanak a munkának. A rutinos asszonykezek alatt gyorsan formát öltöttek a különféle fánk tészták: mindenki a saját, jól bevált receptje szerint dolgozott, ahogyan azt egykor nagymamájától tanulta.

Folytatás a 4. oldalon

Ötéves az Égigérő Református Óvoda és Bölcsőde

Isten veteményeskertje Tiszaágteleken

Elejét lásd az 1. oldalon

Ezekben a vészterhes időkben, amikor a háború árnyéka vetül a mindennapokra, családok szakadnak szét, és sok a bizonytalanság, különösen nagy megtartó ereje van minden biztató szónak és imádságnak. A közösség számára ezek az alkalmak kapaszkodót jelentenek, és segítenek átvészelné a nehézségeket.

Az ünnepi istentiszteletet követően Zán Fábíán Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház püspöke a sajtónak nyilatkozva hangsúlyozta: Kárpátalján óriási szükség van az óvodákra. Az országban uralkodó helyzet számos településen megnehezítette, sőt ellehetetlenítette az óvodák zavartalan működését. Már a háborút és a koronavírus-járványt megelőzően is voltak olyan falvak, ahol nem működött óvoda, noha az igény megvolt rá. Tiszaágtelek is ezek közé a települések közé tartozott, ahol közel harminc éven át nem volt helyben működő kisdóvó intézmény.

„Megadatott számunkra a lehetőség, hogy óvodát nyithassunk ezen a településen” – fogalmazott a püspök. – „Ma már egyértelműen látjuk, hogy az intézmény óriási segítséget jelent a családok számára. A gyermekek biztonságos, szeretetteljes környezetben le-

hetnek, miközben a szülők dolgozni tudnak. Az óvoda a gyermekek fejlődése szempontjából is meghatározó, hiszen itt tanulnak meg közösségekben élni, itt formálódik a személyiségük. Ugyanilyen fontos az anyanyelvi nevelés, a tehetségek felismerése, valamint annak észrevétele is, ha valamely gyermek külön figyelmet igényel.

Zán Fábíán Sándor hangsúlyozta: az óvoda sokkal több, mint gyermekmegőrző. Isten veteményeskertje, ahol a gyermekeket szeretettel, gondoskodással veszik körül. Egyben munkahely is, ami szintén nagy jelentőséggel bír, hiszen számos településen a közigazgatási reformok következtében megszűntek a munkalehetőségek. Az egyházi intézmények sok esetben az egyetlen biztos munkaadók. Emellett az óvoda közösségi tér is, ahol szülők, nagyszülők találkozhatnak. Külön elismerést érdemel, hogy a tiszaágteleki intézmény az idősek és betegek étkeztetését is felvállalta. Egy település számára nagy ajándék egy ilyen óvoda – mondta –, ezért hálát adunk Istennek, és köszönet illeti mindazokat, akik támogatják intézményeink működését.

Kiss Erika, a Tiszaágteleki Református Égigérő Óvoda igazgatója elmondta: jelenleg Tiszaágtelekről, valamint a szomszédos Nagy- és Kisdobronyból, illetve Dimicsőről összesen huszonnégy gyermek jár az

intézménybe. A kicsikkel négy óvodapedagógus, egy zenepedagógus és egy logopédus foglalkozik. A nevelés középpontjában a hitre nevelés áll: fontosnak tartják, hogy a gyermekek megismerjék Istent, munkáját, és megtapasztalják, hogy hozzá bármikor fordulhatnak. A napot áhitattal, közös énekléssel és imádsággal kezdik, majd a fejlesztő foglalkozások következnek. Rendszeresen járnak a természetbe, hogy a gyermekek megismerjék környezetüket, és

már egészen fiatal korban környezetudatos szemléletet sajátítsanak el.

Bernáth Tamás, a helyi református gyülekezet lelkipásztora arról beszélt, hogy az intézmény hiánypótló szerepet tölt be a gyülekezet és a település életében. Felidézte: a szovjet érában államosították a parókiát, s abban állami óvoda működött, ezt azonban 1992-ben bezárták. Ezt követően egészen 2021-ig nem volt helyben működő óvoda, ami komoly nehézséget jelentett a fiatal családok számára, hiszen a környező településekre kényszerültek hordani gyermekeiket.

– Innen fakadt a felismerés,

hogy ezt az igényt Isten elé kell vinnünk – emlékezett vissza a lelkipásztor. – Egy 2012-es presbiteri gyűlésen fogalmazódott meg a gondolat, majd megkezdődött a támogatás keresése. Hosszú évekig nem jártunk sikerrel, egészen addig, amíg 2017-ben, Zán Fábíán Sándor püspök úr ajánlására, bekerültünk a Kárpát-medencei óvoda-programba. Akkor már egy nehezebb időszakban voltunk: elindult a demográfiai mélyrepülés, sokan

dagógus és a közeg” – fogalmazott. – „Ha szeretettel és figyelemmel veszik körül a gyermekeket, akkor ki tudnak bontakozni. Ezért különösen hálásak vagyunk a munkatársainkért.”

Bernáth Tamás hangsúlyozta: a család, ahonnan a gyermekek érkeznek, sok esetben válságban van, ezért nemcsak a kicsiket, hanem a felnőtteket is bátorítani, vigasztalni kell. Ennek érdekében igyekeznek célzott alkalmakat szervezni számukra, és a gyülekezet életébe is bevonni őket. Az intézmény kezdettől fogva szociális feladatokat is ellát: szeretetkonyha keretében heti két alkalommal itt készül az idősek és betegek számára az étel, amelyet az óvoda dolgozói és a gyülekezet diakónusai juttatnak el az érintettekhez.

Az ünnepi alkalmon Albertné Simon Edina, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja is részt vett, aki a sajtónak nyilatkozva kiemelte: nagy öröm számára, hogy az intézmény minden nehézség ellenére működik, vannak gyermekek, akik ide járnak, és vannak szülők, akik bíznak a magyar oktatás jövőjében. Elsősorban a szülőknek mondott köszönetet, hiszen azzal, hogy gyermekeiket ebbe az intézménybe íratják, és a nehézségek ellenére Kárpátalján maradnak, hitet tesznek amellett, hogy a térségnek nemcsak jelene, hanem magyar jövője is van.

Az alkalmon az óvodások kedves műsorral köszönték meg, hogy Isten veteményeskertjében igazi szeretetközösségben nevelkedhetnek.

Kósa Eszter

A parlament felmérte, mennyibe kerülhetnek a választások Ukrajnában

A Legfelső Tanács becslése szerint a választások megtartása Ukrajnában körülbelül 6 milliárd hrivnyába kerülne. Ugyanakkor a 2026-os választások csak akkor lehetségesek, ha hosszú távú tűzszünet lesz, és a külföldön élő ukránok is szavazhatnak. Erről a munkacsoport vezetője, Olekszandr Kornijenko, a Legfelső Tanács első alelnöke számolt be a Report. az-nak adott interjújában.

Kornijenko elmondása szerint a jelenlegi körülmények között a választások csak teljes és hosszú távú (30–60 napos) tűzszünet esetén lehetségesek. Az ukrán jogszabályok során következő (90 napos) és soron kívüli (60 napos) választásokat ír elő, ezért a háború utáni időszakra új típusú választásokat kell létrehozni. Kornijenko kifejtette, hogy a költségvetés több mint 90%-a a bizottsági tagok fizetésére megy el. Ha figyelembe vesszük a minimálbér és a megélhetési minimum emelését, valamint a külföldön

tartózkodó bizottsági tagok kompenzációját, a választások lebonyolítására fordított teljes összeg elérheti a 6 milliárd hrivnyát. A 2019-es parlamenti választásokhoz képest a bérszínvonal és a társadalmi normák emelkedtek, ami befolyásolta a végső összeget.

Kornijenko hozzátette, hogy van egy másik probléma is ebben az ügyben – a külföldön dolgozó bizottsági tagok kompenzációja. Egyesek állandó jelleggel külföldön tartózkodhatnak, mások üzleti úton, és ez további pénzügyi forrásokat és szervezési megoldásokat igényel.

Kornijenko megjegyezte, hogy a 2026-os választások megtartását nehéz megíjósolni a folyamatban lévő háború és a területek részleges megszállása miatt. Hangsúlyozta, hogy az ukránok szavazása Oroszországban lehetetlen, de Európában és az Egyesült Államokban – teljesen lehetséges.

karpat.in.ua

Szirszkij kijelentette: a mozgósítás 90%-át a toborzóközpontok biztosítják

A területi toborzóközpontok jelenleg a személyi állomány mozgósításának mintegy 90%-át biztosítják, jelentette ki Olekszandr Szirszkij, az ukrán fegyveres erők főparancsnoka, idézte a Ragyio Szvoboda.

Elmondása szerint a toborzóközpontok tevékenysége biztosítja a Védelmi Erők egységeinek stabil utánpótlását. Ugyanakkor a katonák körülbelül 10%-a a toborzási rendszeren keresztül, szerződéses alapon csatlakozik a hadsereghez.

Szirszkij a mozgósított sze-

mélyzet kiképzéséről is beszélt. Elmondta, hogy jelenleg az alaptanfolyam legfeljebb 51 napig érvényes, és egy további, legfeljebb 14 napos adaptációs időszakot is biztosítanak.

„A kiképzés eredményei nyilvánvalóak. Az ukrán katonák magas szintű kiképzést mutatnak be, az ellenség nagyobb veszteségeket szenved. Amikor egy katonacsoporthoz kifizetési csatában találkozik, katonáink az esetek 90%-ában győzelmet arattak az ellenség felett” – jelentette ki.

karpat.in.ua

Ukrajna Trumpon keresztül akarja felgyorsítani a béketárgyalásokat

Ukrajna fel akarja gyorsítani a békemegállapodás megkötését Oroszországgal az Egyesült Államok közvetítését és Donald Trump elnök személyes szerepvállalását felhasználva – jelentette ki Andrij Szibiha külügyminiszter, számolt be az rbc.ua hírportál a Reuters brit hírügynökségre hivatkozva.

A jelentés szerint Szibiha elmondta, hogy csak Trump tudja a tárgyalásokat végső megállapodásra vinni, a legnehezebb kérdéseket pedig Ukrajna és Oroszország vezetőinek szintjén kell megoldani. Mint megjegyezte, a béketerv 20 pontja közül több is a legérzékenyebbek között maradt, elsősorban a területi kérdésekkel és a Zaporizzsjai Atomerőművel kapcsolatban. Kijev el-

utasítja Oroszország új területi engedélyekre vonatkozó követeléseit, és ragaszkodik az atomerőmű feletti ellenőrzés visszaszerzéséhez – tette hozzá.

Ukrajna ugyanakkor a tárgyalások felgyorsítására törekszik, hogy megszilárdítsa az elért eredményeket, mielőtt a folyamatot elkezdene befolyásolni az Egyesült Államok belpolitikai tényezői. Elsősorban az Egyesült Államok kongresszusi választási kampányáról van szó. A kiadvány felidézte: annak ellenére, hogy a tárgyalások legutóbbi fordulóiban nem született áttörés, a felek jelentős foglaltságot tartottak, és az Egyesült Államok új találkozót javasolt Miamiában, amibe Kijev beleegyezett.

Szibiha külön hangsúlyozta, hogy az amerikai biztonsá-

gi garanciák kritikus fontosságúak minden békemegállapodás szempontjából. Elmondása szerint Washington megerősítette, hogy készen áll részt venni a tűzszünet garantálására és ellenőrzésére szolgáló mechanizmusokban. Nagy-Britannia és Franciaország mellett néhány más ország is – amelyek már nyilvánosan kötelezettséget vállaltak – megerősítette, hogy készen állnak csapatok küldésére Ukrajnába elrettentő erőként, de nem volt hajlandó megnevezni őket – jegyezte meg a hírügynökség.

A külügyminiszter azt is hangsúlyozta, hogy Ukrajna nem ismeri el Oroszország szuverenitását a Krim és a Donbász felett, és Kijev elfogadhatatlannak tart minden Ukrajnával kapcsolatos megállapodást Ukrajna nélkül. „Soha nem fogjuk ezt elismerni. És ez a nemzetközi jog megsértését jelenti. Ez nem vonatkozik Ukrajnára. Ez elvi kérdés” – biztosított Andrij Szibiha.

karpat.in.ua

Zelenszkij: az Európai Unió biztonsága az ukrán technológiákra és drónokra fog támaszkodni

Ukrajna drónok exportjába kezd Európába, 2026 folyamán 10 képviselői iroda nyílik, az Európai Unió biztonsága az ukrán drónokra és technológiákra fog támaszkodni – jelentette ki Volodimir Zelenszkij elnök a Kijevi Repülési Egyetem tanárai és diákjai előtt, számolt be az rbc.ua hírportál.

A jelentés szerint Zelenszkij megjegyezte, hogy az első exportközpontok a balti országok-

ban és Észak-Európában lesznek. A tervet szerint 2026-ig 10 képviselői iroda létesül, februártól pedig megkezdődik az ukrán drónok európai gyártása. „Február közepén megkezdődik a drónjaink gyártása Németországban. Megkapom az első drónt. Ez egy működő gyártósor. Nagy-Britanniában is vannak gyártósorok. Ezek mind a mi ukrán technológiáink” – mondta.

Az elnök hozzátette, hogy Eu-

rópa biztonsága a drónokra és a technológiákra épül. De ezek ukrán technológiák, ukrán szakemberek és ukrán drónok lesznek. „Több különböző projektről van szó. Mindez nagyrészt ukrán technológiákra és ukrán szakemberekre fog épülni. Egyszerűen háborúban állunk, és nem minden vállalat érez még akkora szabadságot, hogy belépessen az összes többi piacra” – tette hozzá Volodimir Zelenszkij.

A XV. Hollósy Simon Alkotótábor kiállítása a Na'Conxypan Galériában

Ki a szabadba!

Elejét lásd az 1. oldalon

A RIT évtizedek óta szervez alkotótáborokat a „Ki a szabadba!” impresszionista szemlélet jegyében, tisztelegve Hollósy Simon művészeti öröksége előtt. Hollósy növendékeit tudatosan

két RIT-tag és két meghívott művész vett részt a tábor életében. A résztvevők szabadon választhatták meg technikáikat: akvarell- és pasztellmunkák, olajfestmények, valamint nemezeléssel készült alkotások is születtek. A március 19-ig látogatható kiál-

nem a szakmai párbeszédéről és az egymást inspiráló közösségi létről is. Kulín Ágnes, a RIT elnöke, a Na'Conxypan Galéria kurátora elmondta, a jövőben szeretnék az új évadot a Hollósy Simon Alkotótábor zárókiállításával indítani. A táborról elmondta, hogy annak belső ritmusa rendkívül sokféle: van, aki a természetben dolgozik egész nap, mások inkább egy meghitt, ideiglenes alkotói térben találnak inspirációt. Ezért is van szükség arra, hogy a tábor után időt adjunk a munkáknak a megéréshez – nemcsak a festőknek kell megszabadniuk, hanem a belső tájnak is életre kell kelniük – hangsúlyozta.

Néger Krisztina keramikus és iparművész első alkalommal vett részt a Hollósy Simon Alkotótáborban. Mint elmondta, számára különleges élményt jelentett a természet közelsége és az őszi táj színvilága, amely inspiráló közegként hatott az alkotómunkára. Kutasi Csaba pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy a fiatalabb alkotók számára ezek a táborok kivételes tanulási lehetőséget kínálnak, ahol a generációk közötti tudás- és tapasztalatcsere természetes módon valósul meg.

A Na'Conxypan Galéria hagyományaihoz híven a kiállítás-hoz művészetpedagógiai programok is kapcsolódnak. Február 12-től előzetes bejelentkezés alapján várják az érdeklődőket beszélgetős tárlatvezetésekre és alkotó foglalkozásokra.

Kósa Eszter

hívta ki a városi környezetből a természetbe alkotni: előbb Nagybányára, majd később Técső környékére. Ezt a szellemiséget viszi tovább a Hollósy Simon Alkotótábor is, amely szabad műhelyként működik, lehetőséget adva az alkotóknak a kötetlen, inspiratív közös munkára.

Az idei alkotótábor egy héten át Hársparakon, a Róna-havasok lábánál rendezték meg. A közös munka során tizen-

lítésen Kalitics Erika, Erfán Ferenc, Klisza János, Hrabár Natália, Villásek Tibor, Berecz Margit, Kopriya Attila, Szocska László, Kulín Ágnes, Klisza Krisztina, Kutasi Csaba, Réti János és Néger Krisztina munkái láthatók.

A megnyitón a galéria munkatársa, Kutasi Csaba festő- és grafikusművész köszöntötte a jelenlévőket, hangsúlyozva, hogy az alkotótáborok nem csupán a művek létrehozásáról szólnak, ha-

Nacsa Lőrinc: A magyar jelenlét tartósan megmaradjon a Kárpát-medencében

Nacsa Lőrinc, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára „A hűség szabadsága” konferencián a Parlament Felsőházi termében tartott előadásában világos üzenetet fogalmazott meg, mely szerint a házasság és a család nem csupán magánügy, hanem

legkisebb, de legmeghatározóbb közösség, ahol az összetartozás, a felelősség és a szolidaritás természetes módon épül fel, és ahol a legfontosabb értékek nemzedékről nemzedékre öröklődnek. A család egyszerre hordozza a múlt örökségét és a jövő zálogát.

Hangsúlyozta, hogy a magyar

ládok életét, és biztonságos feltételeket teremt a gyermekvállaláshoz és a -neveléshez.

A nemzetpolitika kapcsán kiemelte, hogy a határon túli magyar közösségeket segítő programok középpontjában szintén a család áll. Az anyanyelvi oktatás erősítése, a közösségek megerősítése és a fiatalok lehetőségeinek bővítése mind azt szolgálja, hogy a magyar családok szülőföldjükön boldoguljanak, és a magyar jelenlét tartósan megmaradjon a Kárpát-medencében.

A konferencia leginkább ünnepi és felemelő része a jubiláló házaspárok köszöntése az 5, 10, 15, 20, 25 vagy akár 45 éves házasságkötés alkalmából. Ennek kapcsán Márton Zsuzsanna, a KCSSZ elnöke oklevél átadásával köszöntötte Nacsa Lőrincet és feleségét, Nacsáné Corradit. Sárát 15 éves házassági évfordulójuk alkalmából.

A nemzetpolitikáért felelős államtitkár zárszavában kifejezte köszönetét a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének a meghívásért és a közösgépítő rendezvény évről évre történő megszervezéséért.

KCSSZ-sajtóközlemény

a társadalom és a nemzet jövőjének alapja. Rámutatott, hogy a családi élet felelősséget, áldozatot és kitartást kíván. Ugyanakkor emlékeznünk kell arra, hogy a legerősebb megtartó erők, a szeretet és a biztonság, valamint a közösen megélt tapasztalatok forrása is a család. Kiemelte, hogy a család a

nemzet fennmaradása elképzelhetetlen erős családok nélkül. Erős közösségek csak stabil családi háttérre épülhetnek, ez ad valódi tartást a nemzetnek hosszú távon is.

Az elmúlt évek kormányzati munkájáról szólva elmondta: a cél egy kiszámítható, családbarát környezet megteremtése volt, amely támogatja – nem irányítja – a

KRISZ: ifjúsági találkozó Nevetlenben és Nagyberegen

Fiatalként keresztyén közösségben

„Ne mondd, hogy fiatal vagy, hanem menj, ahova csak küldelek, és hirdesd, amit parancsolok neked!” (Jer 1,7) – ezzel az igével kezdte meg szolgálatát 2002 februárjában a Kárpátaljai Református Ifjúsági Szervezet (KRISZ). Az azóta eltelt huszonnégy év során a szervezet következetesen azon munkálkodott, hogy minél több fiatal ismerhesse meg Jézus Krisztust személyes Megváltójaként.

A világvárányt és a háborút megelőző években kifejezetten mozgalmas élet zajlott a

kézműveskedés, társasjátékozás, előadás és kvízvetélkedő is. Az igemagvak hintésének témájához kapcsolódva közösen elmélkedtek arról, ki hirdeti és ki hirdetheti az igét, hogyan és miért érdemes ezt tenni. A fiatalok figyelmesen hallgatták az előadást, és aktívan be is kapcsolódtak a beszélgetésbe. A kézműveskedés, a társasjátékok és a kvízvetélkedő oldott hangulatot teremtett, így végül egy igazán összekovácsolódott közösség ültetett asztalhoz a születésnap tortá elfogyasztására.

KRISZ-ben: nagyszabású rendezvények, sokakat megmozgató ifjúsági alkalmak jellemezték a szervezet működését. Bár jelenleg ilyen volumenű eseményekre nincs lehetőség, a közösségi élet nem állt meg. A hét működő alapszervezet – amelyek Kárpátalja egész területét lefedik – körzetenként évente több ifjúsági találkozót is szervez. Február hetedikén például két alapszervezet is közösségbe hívta a fiatalságot: a tiszahátiak Nevetlenben, a beregi körzet pedig Nagyberegen találkozott. A szervezők nem titkolt célja az volt, hogy a fiatalok jobban megismerjék egymást és Jé-

A Beregi Alapszervezet találkozójának a Nagyberegi Református Líceum adott otthont, ahol több mint ötven fiatal gyűlt össze Gutról, Kisbégányból, Dédából, Jánosiból, Beregárdóból, Beregszászból, Búlcsuból, Asztélyból, Kígyósról, Beregről és Beregyfaluból. Az alkalom vezérgondolata a „Most újra, csak együtt” volt. A résztvevőket Balázs Antal lelkes, a KRISZ elnöke köszöntötte, aki áhítatában Isten végtelen és hatalmas szeretetére irányította a figyelmet Jeremiás sirmalmai könyvének szavai alapján: „Szeret az ÚR, azért nincs még

zust, megtapasztalják, mit jelent közösségben megélni Isten szeretetét, és milyen lelki erőt ad egy ilyen alkalom a hétköznapihoz.

A tiszaháti alapszervezet Nevetlenfaluban – az alakulásuk helyszínén – ifjúsági délután keretében ünnepelte fennállásának egyéves évfordulóját. Az alkalmon 43 fiatal vett részt Szőlősgyuláról, Akliból, Nevetlenfaluból, Nagypaládról, Feketepatakról és Tiszaujlakról. A résztvevők Isten iránti hálával tekintettek vissza az elmúlt évre, és a Magvetés évének jegyében motiváltak a jövőről. A programok között szerepelt zenés-felolvasós áhítat,

végünk, mert nem fogyott el irtalma: minden reggel megújul” (JSir 3,22). Margitics János, beregszászi egyetemi missziós lelkes interaktív előadásában azt a kérdést járta körül, miért fontos egy fiatal számára, hogy keresztyén közösséghez tartozzon. A nap során bizonyágtételre, dicsőítésre, játékokra, szeretetvendégségre és jókedvű beszélgetésekre is sor került.

Mindkét helyszínen elmondható, hogy az ifisek most újra tartalmasan, lélekben megerősödve tölthették együtt az időt, közösségben egymással és Istennel.

-baksa-

Jótekonysági fánk sütés Somban

Hagyomány, közösség és gondoskodás

Elejét lásd az 1. oldalon

A pontos méricskélést ezúttal is felváltotta a tapasztalat, a megszokás és a kreativitás.

Nagy Éva helyi falugazdász és a Pro Agricultura Carpatika munkatársa nyitóbeszédében hangsúlyozta: nem a mennyiség a legfontosabb, hanem az a szeretet, amelyet az emberek beleadnak abba, amit tesznek. Felidézte azt is, hogy a gazdaasszony tagozat nem sokkal a háború kitörése után jött létre, és immár negyedik éve szolgálja a közösséget jótekonysági és hagyományörző programokkal.

Miközben a tészták keltek, a helyi iskola nagytermében farsan-

ta: az ilyen alkalmak azt mutatják, hogy Kárpátalján élő, összetartó közösségek működnek, amelyek felelősséget vállalnak egymásért – legyen szó gyermekről vagy idős emberről –, és a nehéz időkben is képesek összefogni. „Egy olyan nemzet, melynek a szíve összehúz, összetartozik, az túléli az ilyen nehéz időket is, mint a mostani háborús időszak, és talán még ebben a nyomorúságban közelebb is kerülünk egymáshoz” – fogalmazott a püspök.

A program elsődleges célja a jótekonyság volt. A nap végére elkészült fánkokat gondosan becsomagolták, majd rászoruló, nehéz helyzetben élő, többnyire egyedülálló idősökhöz juttat-

gi kézműves-foglalkozás zajlott. Varga Gabriella, a Pro Agricultura Carpatika munkatársa vezetésével mintegy negyven gyermek vett részt a foglalkozáson, ahol farsangi maszkokat készítettek, kifestőztek, és játékos formában ismerkedtek a farsangi hagyományokkal. A jókedv és a nevetés természetesen a konyhába is átszűrődött.

A sütés során a hagyományos szalagos fánk mellett többféle különlegesség is készült: lekvárral töltött fánkok, csörögéfánk, „apácatingoscska”, vala-

ták el. Összesen ötvenkét nyugdíjas asztalra került így egy csomagnyi farsangi finomság. Valamennyien hálájukat fejezték ki az odafigyelésért, a gondoskodásért és a látogatás során elhangzott néhány kedves szóért.

A szervezők szerint a somi jótekonysági fánk sütés jó példája annak, hogyan találkozhat a hagyományörzés, a közösségi élmény és a segítő szándék. A gazdaasszony tagozat a jövőben is folytatni kívánja munkáját: terveik között szerepelnek olyan gasztronómiai programok, ame-

lyekbe a gyerekeket is bevonják, valamint a már jól bevált közösségi foglalkozások megszervezése a térség különböző településein.

A rendezvény sikeréhez sokan hozzájárultak, munkával, idővel és odafigyeléssel. A gazdaasszonytagozat irányítói ezúton is köszönetet mondanak mindazoknak, akik segítettek a program megvalósulásában.

Bintu József

Örökölt örökítési örökségeink

A mulandó öröklétre vágyik. Az öröklét belátható formája a mulandó mozgásiránya. A mulandóság számára az öröklét formájának át- és beláthatósági szintjével egyenes arányban van a megvalósítási készség és a céltartási erő. Ezen át- és belátható öröklétforma nélkül a létezés mulandó formában is feladandóan értelmetlen. Tehát az emberi élet produktivitásának jó „talentum-felhasználási” feltétele: a tevékenységek örökkévalóságformájának megvalósítható lehetősége.

A legjelentősebb értelemmotiváció-örökkévalóságformát hivatott megjeleníteni: az örökítés (itt: az önmagán túlmutató „jel” „örök”-re utaló hangsúlyozásával). Minél nagyobb arányban van lehetősége a mulandó tevékenységeknek öröklétformává – és így értékes örökséggé – válni, annál nagyobb arányú a tevékenység-, és így produktivitás formában megmutató energiabefektetés.

Ugyanis egy örökkévalóságforma megmutatkozása az örökkévalóságforrású és -irányú, de a mulandóságkeretbe zárt energiák számára a „hönvág” által kerestett menekülési tér boldog felismerését eredményezi (tehát míg a mulandó kategóriában lévő energiáknak van kapcsolata – „át-, belátása” – az örökkévalóságformával, addig e formabetöltés irányában feltartóztatatlan áradatként fognak áradni). Ahol nincs az örökkévalóságformák megmutatkozása (ill. kétséges azok öröklét identitása), ott az energiák céltalan szétesése és elapadása, így in produktivitás, ill. felelőtlen energiapazarlás (mint megkeseredett és feladó

energiaszétaszórás – „sej, egyszer élünk...”) tapasztalható. Tehát egy e világi közösség (család, társadalom, nemzet stb.) jó energiahasznosítási feltétele: az örökkévalóságformákat jelentő és megvalósítható örökségminták lehetőségének megalkotása, folyamatos aktualizálása és a kommunikációs térben tartása (pl.: tértől és időtől függetlenül, minden közösség egyik legfontosabb kihívása: az örökítés; ahol minden érintett

számára – megközelítően – megnyugtató örökítések voltak, ott volt megállapodott békesség – ill. fordítva: háború).

A jelen Kárpát-medencei (főleg: kárpátaljai) társadalmunk egyik agyonnyomó terhe: az örökítendő örökkévalóságformáinak látszólagos hiánya (pl.: üresen omladoznak az évtizedek és generációk munkáját megtestesítő falusi házak, miközben az örökös egy – nyugati – város albérletében él, és számára a családi ház felszámolandó lelkiismereti terhet jelent). A lehetséges örökítési irányokat (család, gyerekek, unokák) tekintve az örökítő korosztály (életveszélyesen!) beszorult az ő örökségformáit az örökkévalóságértékétől megfosztó „szükségyszerű” és „legali-

záló” fejlődés dogmája és az önmaga (terhet jelentő) feleslegessége közé.

Kérdések: A tapasztalható (társadalmi, gazdasági, politikai stb.) változásokat mindenkor követendő fejlődésnek kell értelmezni? A „szükségyszerű fejlődés” kategóriájában lehet-e olyan tényező, mely egyre direktebb kommunikációban harsogja a múlt és a jelen energiabefektetésének értéktelenségét és értelmetlenségét, és sürgeti a felszámolást? A (horizontálisit inkább feltételező) „haladás” is és a (vertikalitást inkább feltételező) „fejlődés” is a környezettől igé-

nyelheti az „igazodást”? Szükség-szerűen kell-e (akármilyen irányú) „haladást”-t igazodó tényezőként elfogadni, ha az öncélú és így „szükségképpen” (!) életellenes hatású? Nagyobb legalizációval rendelkezik a haladás, mint az élet? Öröksége(é)t hitelesítő örökkévalóságképviselőnek kell-e a jövőképviselőt tekinteni, ha annak az értékelési szempontja inkább a környezeti tényezőkben és nem a teremtésforrású kapcsolati élettérben van? Képesek vagyunk a „fejlődés” fogalmát a magunk Kárpát-medencei és kárpátaljai érdekei szerint megfogalmazni, és ahhoz ellenmotivációk között is következetesen ragaszkodni?

Radvánszky Ferenc

Együtt farsangoltak a Nagyszőlősen élő nagycsaládosok

Hagyományápolás közösségben

Elejét lásd az 1. oldalon

A Mesevarázs elnevezésű programon pedig az „Aranyszőrű bárányka” népmesét hallgathatták meg a jelenlévők.

A farsang nem maradhat el álarcos felvonulás nélkül. A délelőtti órákban a gyerekek színes álarcokat, maskarákat készítettek Tóth Márta kézművesoktató irányításával, majd a délután folyamán a legötletesebb jelmezeket, illetve azok készítőit díjazták. A bemutató és az értékelés felszabadult hangulatban, sok nevetéssel fűszerezve történt. Tóth Márta felelevenítette a méltán híressé vált busó maszkok készítésének történetét, beszélt arról, hogy Mohács környékén mostanság is ezeket mozgatnak meg a busójáráshoz kapcsolódó rendezvények. Eleink életében a télüzés egyik fontos eszköze volt a kiszebáb, annak elkészítéséről, s magáról a kiszébárról szintén sok érdekeset hallhattunk.

A farsangi fánk évszázadok óta fontos részét képezi az ilyen

jellegű multságoknak. Miközben a gyerekek vidám zenére táncoltak, a jellegzetes farsangi finomság mellett más házi jellegű süteményeket is megkóstolhattak.

Molnár Erika a vidám együttlét kapcsán a következőket hangsúlyozta: „Mi itt, Nagyszőlősen, az etnikai határ peremén, különösen fontosnak tartjuk megőrizni és továbbörökíteni

nél több közösségbe eljuttatni. A nagyszőlősi nagycsaládok olyan összetartó közösségeket formálnak, ahol a családi és kulturális érték egyaránt fontos. Jó ide jönni és együtt énekelni, játszani, mesélni, alkotni. Nehéz időkben élünk. Fontos, hogy olyan élményeket és emlékeket adjunk gyerekeinknek, amelyek ember- és jellemformálóak. Ezért szerveztük ezt az alkalmat. Hálásak vagyunk a Margitics családnak és a Szelid Lovas Népfőiskolának, hogy mindig számíthatunk rájuk!”

A felszabadult jókedv, a nevetés és az együttlét öröme vala-

kultúránkat. A Hagymányok Háza Hálózat támogatásával szeretnénk ezt az értékmegőrző munkát mi-

mennyi résztvevő számára fejlethetlenné tette ezt az alkalmat.

Eszenyi Gábor

Sikeres pályázat a Márai Programban

Új könyvekkel gazdagodtak Kárpátalja magyar könyvtárai

A Márai Programnak köszönhetően új, értékes kötetekkel bővült Kárpátalja több mint félszáz könyvtára. A sikeres pályázaton elnyert könyvek ünnepélyes átadására február 4-én a Beregszászi Központi Könyvtárban került sor, ahol a kistérség könyvtárosai vehették át az új kiadványokat.

A Márai Program célja a nemzeti kultúrkincs megőrzése, a Kárpát-medencei könyvkiadók által

mértékéig – könyveket rendelhesenek meg.

A lehetőséggel a kárpátaljai magyar könyvtárak nagy része is élt. Varga Éva, a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesületének (KMKE) elnöke a Beregszászi Központi Könyvtárban megtartott átadón elmondta: a Márai Program tizenkettedik fordulójában a megye 17 millió forintos keretet kapott állománygyarapításra. A programban összesen 51 könyvtár vett részt. A

ta: a templom és az iskola mellett a könyvtár is a nemzeti megmaradás fontos színtere. Márai Sándor Füves könyvéből idézve emlékeztetett arra, hogy a könyv tanít, vigasztal, és szellemi erőt ad a mindennapokban. Kiemelte: Kárpátalján különösen nagy jelentősége van annak, hogy a könyvtárak és a könyvtárosok őrzik és továbbadják a szellemi értékeket.

Rádik Okszana örömet fejezte ki, hogy egy újabb nemzetközi, határokon átnyúló projekt eredményeként gazdagodhattak a beregszászi és környékbeli könyvtárak, s további eredményes munkát és sok olvasót kívánt az intézményeknek.

Varga Éva, a Beregszászi Központi Könyvtár igazgatója beszámolt arról is, hogy beneveztek a Kulturális és Innovációs Minisztérium által támogatott „Könyvtári Kihívás – A Magyarul Olvasó Kárpát-medencéért” programba, amely a magyar nyelvű olvasás népszerűsítését, a határon túli könyvtári hálózat megerősítését és a közös kulturális tér kialakítását tűzte ki célul. A sajtónak nyilatkozva az igazgató aszszony annak a reményének adott hangot, hogy sikerül megnyerni ezt a pályázatot, aminek köszönhetően gazdagíthatják a kulturális tereket, s még több, sok olvasót megmozgató programot sikerül megvalósítaniuk.

A KMKE elnöke abbéli örömeinek is hangot adott, hogy a könyvtárosok igyekeznek minden lehetőséget megragadni az állomány fejlesztésére, hiszen az olvasók szívesen veszik kézbe a legújabb, szép kiállítású köteteket. A Márai Program pedig éppen abban segít, hogy olyan könyvek kerüljenek a polcokra, amelyekért érdemes betérni a könyvtárba, és amelyek hosszú távon is szolgálják a közösség szellemi gyarapodását.

Kósa Eszter

megjelentetett, maradandó értéket képviselő könyvek eljuttatása minél több olvasóhoz a hazai és a határon túli könyvtárakon keresztül; az olvasáskultúra fejlesztése; a kortárs magyar szerzők támogatása és megismertetése. Ennek megvalósítása érdekében a Nemzeti Kulturális Alap Anyanyelvi Kultúra Kollégiuma a könyvtárak számára lehetőséget kínált arra, hogy a Márai Program listájáról – a megállapított keret

könyvek Magyarország Ungvári Főkonzulátusa és Beregszászi Konzulátusa közreműködésével jutottak el a pályázatban részt vevő intézményekhez.

Az ünnepélyes átadáson jelen volt Balogh György, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja, valamint Rádik Okszana, a Beregszászi Városi Tanács Oktatási és Művelődési Főosztályának helyettes vezetője is. Balogh György köszöntőjében hangsúlyoz-

Sihétevégen a nagycsaládosok

Jó nekünk itt lenni

Január utolsó hétvégéjén 15 család, összesen 76 fővel érkezett Viskára, a Vadvolgy panzióba, a minden évben megszervezett síhétvégére.

Mi a gyerekekkel kicsit korábban érkezünk, hogy legyen lehetőségünk még a pénteki napot is kihasználni.

Késő délután mentünk csak a panzióba, ahol szeretettel vártak

a legkisebbeket elkísérte egy-egy szülő is. A nagyobbak a biliárd és a pingpong asztalnál szórakoztak, illetve – főleg a nagyobb lányok, özszeülve egy szobában – ismerkedtek, beszélgettek. Mi, felnőttek, a hagyományokhoz híven, az étkezésben gyűltünk össze, ahol késő estig beszélgettünk, később énekeltünk gitár kísérettel. Láthatóan mindenki nagyon jól érezte magát. A kisebb

dig vissza se tértek. Mindenki nagyon jól érezte magát. A pálya kicsit nehéz volt, az idő hűvös, de az elszántak még ebéd után is visszamentek és folytatták a síelést. A szombati vacsora után bővült a programlehetőségek sora, hiszen a jó meleg szauna már várta a szaunázni vágyókat, illetve a csán is készen állt, ahol lazíthatnak az arra vágyók.

Emiatt az esti közös éneklés kicsit elhúzódott, de bepótoltuk. Nagyon jó hangulatban telt ez az este is, örömmel tapasztaltuk, hogy nagyon sok Istenet dicsőítő éneket ismertek mind a református, mind a katolikus vallásúak. Jó volt együtt énekelni. El is hangzott az ismert ígerész a Bibliából, amit Péter mondott Jézusnak, mikor a hegyen voltak: „Uram, jó nekünk itt lenni...” (Máté 17:4(a)).

A vasárnap délelőtt is kellemesen telt. Tíz órától református istentiszteleten, tizenegy-től pedig katolikus liturgián vehettek részt a családok. Áldott alkalom volt mindkettő. Aztán egy finom ebéd és egy közös fotó elkészítésével zárult a hétvége. Melynek különlegesége a síelésen kívül a kötetlenség volt. Nem volt kötelező program, nem kellett sietnünk sehová, és nem kellett az otthoni nehézségekre gondolnunk. Jó volt elszabadulni a mindennapok vagyunk érte. Köszönjük a vezetőségnek, a szervezőknek és természetesen a támogatóknak is. (Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával.)

Marton Tünde résztvevő

ránk. Minden érkező elfoglalta a számára kijelölt szobát és egy közös vacsorán vehettünk részt. Vacsora után mindenki választhatott a szórakozási lehetőségek közül. A kisebb gyerekek már alig várták, hogy kipróbálják a kellemes hőmérsékletű medencét, ahová

gyerekek is összebarátkoztak és közösen játszottak. A panzió megtelt gyerekszívajjal.

Szombat reggel nehezen ébredt a csapat, de aztán beindult az élet. Reggeli után rövid időn belül kiürült a panzió, a síelők és kísérőik is elhagyták az épületet és ebéd-

HITÉLET

Az Úr nem vonja meg szeretetét

„Mert az Isten nem a visszavonásnak, hanem a békességnek Istene.” (1Kor 14, 33)

Emlékszem, hogy kisiskolás korú fiaim mennyire szerettek csereberélni. De sokszor keserves sírással zárult a vásár, a csere, mert meggondolta magát valamelyik, és vissza szeretne volna venni a csokoládét, amit a kis törött autóért adott. Persze a csere társ azt már régen megette. A lányok a babát és babaruhát cseréltették élvezettel egymás között. Aztán diadalmasan mutogatták az új babaruhát. Lám, nekem már ez is van, neked nincs, az enyém szebb, a tiéd fakó meg csúnya... Mi lett a vásár vége? Sírás, hajbakapás, jajgatás, keserves könnyek és „add vissza a babaruhát!”

Gyerekjáték? Igen, az, még hozzá gyakori. A felnőttek hogyan „játszanak”? A válasz a válsági statisztikákban található: halálos játékot játszanak, a bíróságnál követelik vissza a „babaruhát”. És milyen hangon?! Felnőtthöz nem illő, de sajnos felnőttek által gyakorolt szívtelességgel. Pedig mennyire ígérték egymásnak valamikor a sirig tartó nagy hűséget, halálos szerelmet! Sírnak is az elvált szülők gyermekei egy egész életen át, mert az édesapjuk vagy az édesanyjuk meggondolta magát és visszavonta esküjét, amit az Úr Isten előtt és a házasságkötő előtt tett! A jó barátok, a hű cimborák meddig maradnak igaz barátok? Ha az egyik felkúszik a társadalmi ranglétrán, elfelejti azt, aki alul maradt. Ha az egyik megkívánja a másik feleségét-ferjét, először csak titokban rabolja a barát szívét, aztán élet-halál harc és gyilkos gyűlölet a vége.

Na és a munkahelyen? Kezdetben kicsi az ember, még kérdez, és még köszönni is tud alázattal. Vegyék csak észre a tehetőségét, ügyességét, legyen csak ő a főnök: már nem emlékszik, már nem kérdez, csak parancsol, a köszönésről meg leszokott, embersege eltűnt!

Mindent megad a szülő gyermekének, hogy az haladjon, „legyen belőle valaki”. Telnek-múlnak az évek, a szülő csak áldoz és áldoz reménységgel. A kis gyermekből egyszer felnőtt lesz, és a felnőttből a megálmott valaki. És ezt a „valakit” zavarni kezdi egyszerű, kérges kezű apjának és fejkendős anyjának a jelenléte. Szégyelli őket, és ahogy tudja, távol tartja magát tőlük.

Fájdalmas, de igaz és valódi tényképek ezek az emberről! Isten más – Ő nem a visszavonásnak Istene. Amit Ő megígért, megadja, amit Ő mond, az állja a helyét és beteljesül. Megígérte a

bűnbeesett embernek a Szabadítót, és elküldte, megadta. Ő, pedig millió okot adtunk az elvetésre, a megsemmisítésre, az ígéret visszavonására!

Egyéni, személyes életemben olyan sok áldást kaptam, nyomorúságomban szabadulást ígért és nem késett, időben megadta. Sokszor fordítottam Neki hátat, sokszor okoztam Neki szomorúságot tetteimmel, gondolataimmal, életemmel. Am Ő hű maradt. Nem hagyott az útfélen magamra, nem bocsátotta rám haragvón kezét, áldásait nem vonta vissza tőlem.

Isten türelme határtalan. Csofalom mind a magam, mind a mások életében, ahogy vár és nem bosszulja meg rajtunk tetteinket, vár és áldást ad. Miért? Mert Ő szerető Isten. Ő nem a visszavonásnak az Istene. Neki nem kell az én „babaruhám”!

Tudok-e hálás lenni, megköszönni, értékelni, méltányolni legalább valamit az Ő jóságából, szeretetéből? S ha megpróbálom is, ha szeretném is hűséggel megköszönni, meddig emlékszem arra, amit Ő értem tett és tesz? Ma, vagy három hét múlva, amikor nem tudom kifizetni a gázszámlát, vagy egy hónap múlva, ha meghal az édesanyám, vagy egy év múlva, ha elveszítem a munkámat, akkor is emlékezni tudok erre a drága, szerető jó Istenre? Vagy lázadóan szembefordulok és azt mondom: Te nem is szeretsz engem, miért engedted, hogy velem ez megtörténjen?

Alkotónk, teremtőnk Ő, és tudja, hogy mi csupán emberek, irgalomra, kegyelemre szoruló, emberek vagyunk. Szeretetét nem vonja meg, áldását nem vonja vissza. Vigasztal, ha csüggedünk, felemel, ha elesünk. Kegyelme naponként megújítja rajtunk. Könyörül rajtunk, mert szeret. A Hozzá bűnbánattal közeledő embertől nem vonta és nem vonja vissza irgalmát.

Békességnek Istene az Úr! Az Ő vágya, hogy a zaklatott ember szíve békességet találjon. Ma még lehet, meghívhatod szívedbe a békesség Királyát. Ma még lehet, ma még kérhetem: bocsáss meg nekem, Istenem, és szeress tovább engem, a Te Szent Lelkoddal! Amen.

Jöjj szívémbé, jöjj szívémbé most, Úr Jézus! Ó, jöjj még ma, és lakj abban! Ne haragudj rám, bocsáss meg nekem, térj be hozzám a Te békességeddel, és erősíts meg engem a Te Szent Lelkoddal! Amen.

(Morzsák 1., 1999)

Dr. Tapolyainé Bartha Gizella

Lelki Elsősegély Telefonszolgálat

Bajban, kétségben hívjon minket!

Éjjel, nappal várjuk hívását!

Bizalmasan beszélhet!

Mobil: +38(095) 600 80 05, +38(097) 600 80 05

Olvasólámpa: Kárpátaljai Értéktár

Az épített örökség kiemelkedő darabjai

Ezer évig nem volt itt semmi, állították a szovjet éraban a hatalmi gépezetet kiszolgáló propagandisták. Ám mint utóbb kiderült, vidékünkön számos olyan jelentős szakrális és világi építmény, emlékjel található, amely méltán tarthat számot nemzettársaink érdeklődésére. Éljenek azok bárhol: itt, a „töredék hazácskában”, a Kárpát-medencében, vagy a nagyvilág bármely szegletében. Azt sem szabad elfeledni, hogy a történelmi épített örökség darabjai jelentős turisztikai vonzerőt képviselnek. A világiárvány kitörése, illetve az orosz-ukrán fegyveres konfliktus kezdete előtt az ország belsőjéből évente több százezer vendég kereste fel a megyénket.

A Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület kezdeményezésére bő egy évtizeddel ezelőtt, 2013-ban megkezdődött a Kárpátaljai Értéktár összeállítás. Mára közel

kétszáz értékkel ismerkedhet az érdeklődő az értéktár weboldalán, mely a www.karpataljainepfoiskola.com oldalon érhető el. Az épített örökség kiemelkedő darabjait emellett a Kárpátaljai Nemzeti Identitás-jelek I. kiadvány is bemutatja. A magyarság identitásának, hitének megőrzésében rendkívül fontos szerepet játszó templomok mellett a könyv röviden ismerteti a vidékünkön található várak, vármok, kastélyok, udvarházak és tájházak történetét. Sorra veszi azokat a szobrokat, amelyek emléket állítanak a magyarság jeles személyiségeinek, kiemelten azoknak, akiknek a munkássága példaértékű és meghatározó a kárpátaljai magyarság szülőföldön való megmaradásában.

Nemhiába vezet át a velünk szomszédos Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből vidékünkre a középkori templomok útja turisztikai projekt. Ha majd véget ér a háború, remélhetően ezt sok érdeklődő járja majd be. Hisz a barangolás

során számos izgalmas felfedezést tehet. Megcsodálhat gazdagon díszített szöszékeket, kazettás mennyezeteket, négyfiatornyos zsindeletes haranglábakat, értékes középkori képeket, freskókat, ikonosztásokat. Emellett gyönyörködhet két olyan fatemplomban is – ezek közül az egyik a kőrösmezői –, amelyet az

II. Rákóczi Ferenc lovasszobra Beregszászban köztérkép / mapublic

UNESCO 2013-ban a világörökség részévé nyilvánított. A vidékünkön található emlékművek sorában az első helyen a sok megpróbáltatást megélt vereckei honfoglalási emlékművet kell említenünk, utána pedig mindenképpen a kárpátaljai magyarság egységét és kitartását, a szülőföldhöz való ragaszkodását

szimbolizáló tiszaujlaki turulmadaras emlékművet, illetve a kárpátaljai magyarság golgotájának is nevezett Szolyvai Emlékparkot, valamint a Kárpát-medencében új házára találó ösöknök emléket állító Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkot. De nem feledkezhetünk meg az Ungváron és a Beregszász

tos kezdeményezéséről. Az imént említett Matl Péter Munkácsy-díjas szobrászművész társával együtt 2014-ben hívta életre a Pro Arte Munkács civil szervezetet, melynek célja, hogy az alkotók a maguk eszközeivel tevékenyen hozzájáruljanak a vidék kultúrájának és turizmusának fejlesztéséhez, a Kárpátaljai határos országok közötti szellemi-kulturális hidak megépítésével szolgálják a művelődést, egymás jobb megértését és elfogadását. Ennek érdekében a szervezet által rendezett Kárpátok Nemzetközi Szobrásztáborokban készült alkotásokat a régióban található településeknek adják ajándékba. Az elmúlt évek során így módon több mint 200 szobor került egy-egy község tulajdonába. Erre alapozva a civil szervezet megalkotta a Kárpátaljai Szoborutat, melynek célja, hogy összekapcsolja a szobrokot őrző településeket, és ezáltal létrejön egy olyan turistaútvonal, melynek középpontjában a köztéri alkotások állnak. Az elmúlt évek során nemcsak Kárpátalja, hanem Szlovákia, Románia, Lengyelország és Magyarország is bekapcsolódott ebbe a nagyszabású kezdeményezésbe.

Eszenyi Gábor

„Kívánom nekik a mielőbbi békét!”

Kaiser László magyar költő, író, szerkesztő, dramaturg, könyvkiadó, 1953. május 25-én született Budapesten. Egy valódi újlipótvárosi lokálpatrióta. A Szechenyi Gimnáziumban érettségizett Budapesten. Szegeden szerzett diplomát, a Juhász Gyula Főiskola magyar-történelem szakán, majd az ELTE Bölcsészettudományi Karán magyar, illetve a Színház- és Filmművészeti Főiskolán dramaturg szakon végzett. Számos önálló kötettel rendelkezik. Tagja a Magyar Írószövetségnek, a Berzsenyi Dániel Irodalmi Társaságnak, a Vörösmarty Társaságnak, a Magyar PEN Clubnak és a Szegedi Írók Társaságának. Az 1995-ben alapított Hungarovoxx Kiadó és Oktatási Stúdió vezetője.

– *Budapesten születettél, Újlipótvárosban, most is ott élsz. Igazi lokálpatrióta vagy. Mit jelent számodra a környék, a kerület?*

– Ritka dolog, de tény: abban a lakásban élek, ahová születtem. Mindig nagyon kötődtem a környékhez, de az idő előre haladtával egyre jobban. A gyerekoromtól a tegnapi máig élmények, emlékek garmadája él bennem. A Radnóti Miklós utcai, kék csempe nagy ház, vele szemben az általános iskola, ahová jártam – az első emlékek. Mára már nincs a korcsolyapálya, amelyet a nagy minuszokban föllocsoltak, s így lett a jég; lebontották a sarkon levő Bagolyvár-t, azt az egyszintes épületet, a vilamos régóta nem csikordul a Visegrádi utcában, egyszóval, nagyok a változások. Ami megmaradt: rengeteg bolt, műhely, söröző (külön szót érdemel a Két Korszó söröző, ahol két versem ki van tűzve a falra). Hangulata van ennek a városrésznek, és persze rengeteg az ismerős. Egy nagy ugrásra van a Lehel csarnok (korábban piac), ott is megállok beszélgetni kerületi lakótársammal, sőt még általános iskolai osztálytársammal is összefutok. Mint egy nagy falu vagy egy kisváros, olyan ez a néhány négyzetkilométer. Amikor távol voltam (a szegedi évek a tanárképző főiskolán a hetvenes években, vagy amikor dramaturg voltam a veszprémi Petőfi Színházban a nyolcvanas évek ele-

jén-közepén): akkor is, ha tehettem, jöttem haza. Külön kötődés, hogy a színházi és szinkronos múltam után, amikor magánvizekre eveztem, a lakás lett a Hungarovoxx Kiadó és Oktatási Stúdió székhelye. Mennyi ember megfordult itt! Ha röviden kéne összefoglalnom azt, amit érzek: atmoszféra és otthonosság, s nagyon sok személyes kapcsolat. Hogy is mondják vidéken? Innen, ha el, már csak lábbal kifelé...
– *Biztosan sokan kérdezték már tőled, de én még nem: hogyan és mi-*

kor kerültél kapcsolatba az írással? Miért kezdted el írni?

– Korán kiderült, hogy humán érdeklődésű vagyok és faltam a könyveket. Már általános iskolás koromban is írogattam versikéket. Húszas éveimben kezdtem komolyabban venni a versírást, a Vigiliában jelentek meg először tölem versek, de más néven. Boross Lászlóként publikáltam eleinte, elég keveset, őszintén szólva. (A Boross anyám leánykori neve volt.) Azt szoktam mondani, a húszas éveimben elsősorban tanultam, a harmincas éveimben dolgoztam (dramaturgként a veszprémi Petőfi Színházban és szinkronlektorként a Pannónia, későbbi nevén Videovoxx Stúdióban), s kuszáltam össze a magánéletemet, hogy a negyvenes éveimre végre nyugalom boruljon rám. S ekkor, tehát a kilencvenes évek közepétől, „megtaláltam” az írásban, visszavettem a Kaiser nevet, és publikáltam bőszen. Több mint húsz kötetem jelent meg, s számos könyvet szerkesztettem, írtam hozzájuk előszót. Hogy miért írok? Valamiért kell, jönnek az ötletek, az elképzelések, muszáj papírra vetnem őket, ezekben próbálok eljutni a lehetőségeim és tehetségem végső határáig. Muszáj írni! Azt szoktam mondani: írni nem biztos, hogy jó, de nem írni még rosszabb – legalábbis nekem.

– *Kik voltak azok a szerzők, akik hatottak rád? A pályád során voltak támogatóid, mestereid?*

– Szerencsés voltam az életemben, számos nagy formátumú és nagy tudású tanárom volt. Sokat említhetnék, de most csak néhányat. A Tanárképző Főiskolán Grezsa Ferencnél írtam a szakdolgozatomat, egyébként Németh Lászlóból, az egyetemen Tarján Tamásnál. A Színművészeti tanított Nemeskürty István, Bacsó Péter, Nádasdy Kálmán, Hegedűs Géza, Osztovitcs Levente. Akik írásaikkal, életműveikkel hatottak rám: elsősorban Németh László, Sánta Ferenc, Nemeskürty István, Tolsztoj. A költők közül Ady Endre, Nagy László, Illyés Gyula, Pilinszky János, Jeszenyin, Baranyi Ferenc, Szervác József, Weöres Sándor és a méltatlanul elfelejtett Csanádi Imre. Külön mesterem talán nem volt, összességében hatottak rám az említettek.

– *Valóban termékeny szerző vagy, hiszen a könyveid mellett számos irodalmi lapban publikálsz. Sajnos, időközben számos értékes print folyóirat megszűnt. Általánosságban mi a véleményed a magyar nyelvű irodalmi folyóiratokról? A kérdésem nem csupán Magyarországra vonatkozik?*

– Kétségtelenül tény: lapok szűnnek meg, a példányszámok pedig csökkennek. Ennek két oka van: a támogatások visszaszorulása és a vételei hajlandóság. Maximum néhány száz példányban jönnek ki folyóiratok. Szigorú igazság, de így van. Könyvet meg lehet jelentetni önről, tehát támogatás nélkül, ám folyóirat csak szponzorai segítségével, például az önkormányzat „száll be”. Itt a tendenciák eléggé szomorúak, a vásárlás vagy az előfizetés nem elegendő a költségekhez. Ezzel párhuzamosan igaz, hogy olykor honorarium nincs, vagy pedig kevés. Vannak ellenpéldák természetesen, de ahogy mondtam, a tendencia a lényeg. Közben meg megy ezzel együtt a túlekedés a megjelenésért, hiszen a folyóiratban való publikálásnak súlya van. Vannak aztán mogorva, nem válaszoló szerkesztők is, s ez nem tesz jót az irodalmi életnek és a szerző pszichéjének. Mindehhez hozzá kell tenni, hogy elszaporodtak és szaporodnak az online folyóiratok, én ezt nem csupán helyesnek, de elkerülhetetlennek tartom; egy a lényeg, hogy ne engedjenek a minőségből. Itt nincs fizetés, de van gyors megjelenés, visszhangok, lájkolások és megjegyzések a Facebookon, ez pozitív, meg szelvé arra, hogy ebben az esetben a reagálások is gyorsabbak, szerző és szerkesztő között jó a kapcsolat.

– *Említettél a könyvkiadást, ott sem rózsás a helyzet, a gazdaság állapota miatt az állami támogatás igencsak beszűkült vagy irányított. A magánmecenatúra nem létezik. A*

legtöbb irodalmár ismerősöm saját költségén jelenteti meg a könyveit. A Hungarovoxxnál mi a helyzet?

– A több mint harminc éve működő Hungarovoxx Kiadó bő ezer könyvet jelentetett meg, nagyobb részt támogatásból. Van egy könyves alapítvány: ha a kiadó saját erőből jelentet meg egy kötetet, körülbelül a megvásárolt 1000 példány után kezd nyereséget hozni a vállalkozás. Ebből következik, hogy ha a terjesztő kevesebbet vesz át (és ez még nem a fogyasztás, az a következő lépés), akkor támogatás kell. Tény, de igaz, jobbnál jobb művekhez kell támogatás, lásd például a Nemzeti Alap nyilvános listáját. Mi is, mint hozzáunk hasonló, tehát élő szerzők műveit – Németh László szép szavaival élve – „fényre bábáskodó” kiadó, támogatással, résztámogatással hozunk ki köteteket. Mindegyiknek megvan a saját sorsa. Támogató lehet az említett NKA, a Magyar Művészeti Akadémia, önkormányzatok, alapítványok stb. S bizony az is előfordul, hogy a szerző támogatja a könyvét. Ez sem új a nap alatt, számos példa van erre a magyar irodalomból. A magánmecenatúra, tehát hogy valaki támogatja a szerzőt, illetve kiadót, gyakorlatilag alig működik, de szörványosan előfordul, főleg a szerző ismeretségi köréből. Gyakran megessik, hogy a kért pénzt nem kapjuk meg, csak kevesebbet, ilyenkor fő a fejünk, de valahogy megoldjuk, keresünk más támogatót is, csökkentjük a példányszámot, esetleg mi is beszállunk anyagilag. Eléggé szigorúan kell elszámolni az állami támogatásokkal, s ez nagy macera, de végül is helyes. Nehéz a kezdő írók helyzete, ők kevésbé kapnak támogatást, mint a pályán maszszívan jelenlevők. Általánosságban mondható, hogy sok az eszkimó, kevés a főka, tehát több a megjelenésre ácsingózó szerző, mint a pályázati lehetőség, ezzel együtt állítom, hogy aki bírja türelemmel, netán kapcsolatokkal, esetleg pénztárcával, annak a műve előbb-utóbb napvilágra kerül. Hogy a kép teljes legyen, hozzá kell tenni, hogy természetesen vannak szerzők, akiket támogatás nélkül meg lehet jelentetni, akár több ezres példányban is, ilyen volt nálunk például Nemeskürty István tanulmánykötete a Csongor és Tündéről. Alapítvány: a szerző neve, ismertsége növeli a példányszámot.

– *Termékeny szerző vagy, rengeteg könyved jelent meg, a legutóbbi 2023-ban, a 70. születésnapodra. Jelenleg min dolgozol? Mikorra várható az új kötet?*

– A mögöttem levő közel harminc kötet: versek, novellák, esszék, tanul-

mányok, interjúk, életinterjúk, librettók. Nagy öröm, hogy Dinnyes József barátom két CD-n zendítette meg verseimet, és az egyik novellámból, A fekete emberek-ből rövidfilm készült. Ami a várható köteteket illeti: talán jövőre összeáll egy új verseskönyv, esetleg egy kispróza kötet is, mostanában ez a műfaj érdekel.

– *Mivel magam is Kárpátalja szülőtte vagyok, az interjú egy beregszászi lapban fog megjelenni. Arról érdeklődöm, mennyire ismered szűkebb hazám irodalmát? Milyen a kapcsolatod a kárpátaljai szerzőkkel?*

– Háromszor jártam Kárpátalján, nagyon a szívemhez nőtt. Volt egy hosszabb körutazás, ahol Kovács Sándor volt az idegenvezető, sok útikönyv szerzője. Két alkalommal Ungváron töltöttem néhány napot, ekkor ismerkedtem meg Horváth Sándorral, megszerettem őt és verseit is. Amúgy a Hungarovoxx Kiadó az 1990-es évek második felében megjelentette Balla László ifjúsági regényét és jóval később Kovács Sándor kárpátaljai útikönyvét. Bizonyos fókig ismerem a régió irodalmát: nagy tisztelője vagyok Kovács Vilmosnak, szeretem Vári Fábrián László munkásságát, különösen Fodor Géza, Finta Éva és Füzesi Magda költészetét. Figyelemmel kísérem az újabb generáció irodalmát, így – többek között – Lőrincz P. Gabriella műveit, figyelek a fiatalabbakra, csak egy-két nevet említek: Marcsák Gergelyt, Shrek Tímeát, Nagy Tamást. És hát, kedves János, a te műveidnek is lelkes értékelője vagyok...

– *Ez igazán megtisztelő, és örülök neki. A beszélgetésünk végéhez értünk, te mit üzensz a néhez helyzetben lévő kárpátaljai magyaroknak?*

– Nehéz helyzetben vannak, ez kétségtelen. És most nem is az irodalmi életre gondolok elsősorban. A háború rettenete ott van a hétköznapjaikban. Kívánom nekik is a mielőbbi békét! Az íróknak, költőknek ugyanezt, és hogy írjanak, írjanak. Egyrészt írjanak, mert az a hivatásuk, másrészt vannak olvasóik, akik várják a műveket: értékes és érdekes színpont a kárpátaljai magyar irodalom. És fohászunk velük együtt, hogy hallgassanak el a fegyverek!

– *Úgy legyen! Neked pedig további sikereket és ezek megvalósításához jó egészséget kívánok! Köszönöm a beszélgetést!*

Lejegyezte: Lengyel János

Beregszászban fával működő kazánhoz fűtőt keresünk, munka minden negyedik nap. Fizetés 10 000 hrvnyva. Érdeklődni a +380-66-2709151 mobilszámon.

Eladó családi ház **Ópályi** központjában! 100 m², szoba, konyha, spájz, fürdőszoba, kazánház. Gáz- és vegyestűzelés. Vásárosnaménytől 20 km, Mátészalkától 5 km. Irányár 25 millió forint. Mobil: +3620-4367773 telefonszámon.

Eladó egy elektromos Kárpáti sütő. Mob.: 095-3260426. ***

Új vetőgép eladó. Mob.: 095-3260426. ***

Munkácson, Várpálánkán eladó egy családi ház, pince, udvar, gyümölcsöskert. Mob.: 099-3515519, 095-3260426. ***

Eladó egy nagy női bicikli, valamint egy összecukható kis bicikli. Mob.: 066-5606813. ***

Eladó 2 darab vadonatúj ajtó 60x200 cm. Mob.: 095-3260426.

БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНІ РОБОТИ:
ВОДОПРОВІДИ, КАНАЛІЗАЦІЙНІ МЕРЕЖИ, ОЧИСТНІ СПОРУДИ

РЕАЛІЗАЦІЯ
ПОЛІЕТИЛЕНОВИХ ТРУБ; З'ЄДНУВАЛЬНИХ ДЕТАЛЕЙ ЗАПІРНОЇ АРМАТУРИ; ЗВАРЮВАЛЬНЕ ОБЛАДНАННЯ (ГІТТ ТА РОЗРІЗІ); ЗАЛІЗОБЕТОННІ ВИРОБИ (АРМУВАНІ КИЛЦЯ, ПІЛІТИ)

РОБОТИ ЕКСКАВАТОРА, АСЕНІЗАЦІЙНІ РОБОТИ
ВИКОНУЄМО ПРОКОЛИ ҐРУНТУ ПІД ТРУБОПРОВІДИ ТА ПРОЧИСТКИ КАНАЛІЗАЦІЙНИХ МЕРЕЖ

м. Вінградів, вул. Борзників, 50

068 347 01 33 • 097 376 98 84

XIV. Buzánszky Jenő Labdarúgó Kupa

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány 14. alkalommal hirdeti meg a Buzánszky Jenő Labdarúgó Kupát. A rendezvény célja a labdarúgás népszerűsítése, hagyományteremtés, Kárpátalja ifjú labdarúgó tehetségeinek felkutatása, támogatása.

A labdarúgó kupa időpontja: **2026. április 11.**

A labdarúgó kupa helyszíne: **Beregszász**

Mérkőzések típusa: **kispályás labdarúgás (5+1-es felállásban)**

A labdarúgó kupa jelentkezési határideje: **2026. március 13., 12.00 óra**

Jelentkezni kizárólag elektronikus úton lehetséges az alábbi linkre kattintva, ahol a csapat edzője, vagy az adott iskola képviselője regisztrálja be a csapatokat:

<https://forms.gle/q5n86ATW4uhdgpTT7>

A labdarúgó kupán kizárólag azok a versenyzők vehetnek részt, akik a helyszíni regisztráció alkalmával érvényes, fényképes diákigazolványukat (kiskönyvüket) bemutatják.

Kategóriák:

1. *Általános iskolás fiúk (15 éves korig)*
2. *Középiszkolás fiúk (15-17 évesek)*
3. *Lánycsapat (17 éves korig)*

A labdarúgó kupa megvalósulását a Magyar Kormány, Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatja.

A program szakmai referense: **Vízáver Árpád**

Elérhetősége: vizaver.arpad@kmf.org.ua

Részletes információt a genius.ktst@kmf.org e-mail címen kaphatnak munkanapokon 08:00-16:00 óra között.

Загублене свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти АК № 15209376 додаток 593378 видане 23.06.2001 року загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням англійської мови м. Берегово Закарпатської області на ім'я **Белла Адриан Іванович** вважати недійсним.

Nagymuzsalyban február 15-én ünnepli 70. születésnapját

Bakancsos Erzsébet.

Ebből a szép alkalomból köszönti őt a szerető család.

„*Drága édesanyám, drága mamánk, családunk kincse, ennyi sok szeretet senkiben nincsen. Áldja meg az Isten szívedet, lelkedet, mert szeretettel övtál bennünket. Drága kezeid gyógyított, megvédett és imába foglalt minden este minket. Hálával tartozunk és sok-sok szeretettel, mi érted imádkozunk összetett kezekkel.*”

Felhívás – XIII. Zupkó József Kézilabda Emléktorna

A "GENIUS" Jótékonyági Alapítvány a 2025/2026-ös tanévben tizenkettedik alkalommal valósítja meg a Zupkó József Kézilabda Emléktornát.

- A kézilabda emléktorna időpontja: 2026. május 9.
- A kézilabda emléktorna helyszíne: Beregszász
- A kézilabda emléktorna támogatója: Magyar Kézilabda Szövetség

Jelentkezni az alábbi versenykategóriákban lehet:

1. Általános iskolák lány csapat U10-11 (10-11 évesek)
2. Általános iskolák fiú csapat U10-11 (10-11 évesek)
3. Általános iskolák lány csapat U12-13 (12-13 évesek)
4. Általános iskolák fiú csapat U12-13 (12-13 évesek)
5. Általános és középiskolás lány csapat U14-15 (14-15 évesek)
6. Általános és középiskolás fiú csapat U14-15 (14-15 évesek)
7. Általános és középiskolás lány csapat U16-18 (16-18 évesek)
8. Általános és középiskolás fiú csapat U16-18 (16-18 évesek)
9. Sportiskolák fiúcsapat U10-11 (10-11 évesek)
10. Sportiskolák lánycsapat U10-11 (10-11 évesek)
11. Sportiskolák fiúcsapat U12-13 (12-13 évesek)
12. Sportiskolák lánycsapat U12-13 (12-13 évesek)
13. Sportiskolák fiúcsapat U14-15 (14-15 évesek)
14. Sportiskolák lánycsapat U14-15 (14-15 évesek)
15. Sportiskolák fiúcsapat U16-18 (16-18 évesek)
16. Sportiskolák lánycsapat U16-18 (16-18 évesek)

Jelentkezni kizárólag elektronikus úton lehet 2026. április 3. 15:00 óráig az alábbi jelentkezési linkre kattintva:

https://docs.google.com/forms/d/1fV64jMRib66s27afAVO8NloUG8wvLF_yGLAUzsjUMw/edit

Tisztelettel kérjük, hogy az esetleges hibák elkerülése végett a csapatokat a csapat edzője vagy az adott iskola képviselője regisztrálja be! Az együttműködést nagyon szépen köszönjük!

Részletes információt a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány munkatársaitól e-mailben: kezilabdasport.genius@gmail.com kaphatnak munkanapokon 8:00-17:00 óra között.

Kárpátaljai Lelki Elsősegély Telefonszolgálat

095-600-8005 / 097-600-8005

Bizalommal hívhat minket!

Telefonáljon, ha úgy érzi, nincs kivel megbeszélnie a magánéleti, munkahelyi, életvezetési gondjait! Ha úgy érzi, elakadt a megoldások keresése során. Ha úgy érzi, kell egy kívülről, aki segít eligazodni az összekuszálódott szálak között. Ha úgy érzi, nincs értelme az életének. Ha sötét gondolatok gyötrik!

Bárki – Ön is – lehet bajban, kétségben. Bátran hívja telefonszámainkat, éjjel-nappal várjuk hívásait! Biztassa erre ismerőseit is, akiket az élet terhe nyom!

Радіо Пульс FM 92,1

A TE RITMUSOD

www.pulzusfm.eu

KRIMI

Halálos baleset: 3 éves kislány maradt árván

Őrizetbe vette a rendőrség azt az 52 éves teherautósofőrt, aki érintett volt a halálos kimenetelű közlekedési balesetben a Kijev–Csap főút ábrankai szakaszán, a Munkácsi járás területén – közölte a rendőrség.

A tragikus baleset január 30-án, pénteken a déli órákban történt. A hatóságokhoz olyan bejelentés érkezett, amely szerint egy közúti balesetben több jármű és sérültek is érintettek. A helyszínrre a volóci rendőrkapitányság munkatársai vonultak ki.

A rendőrség előzetes megállapításai szerint az ütközés egy speciális félpótkocsit vontató teherautó – amelyen egy autódaru volt rögzítve – és egy terepjáró között történt. A jelenlegi adatok alapján a teherautót vezető, Ternopil megyei férfi nem az útví-

szonyoknak megfelelő sebességet választotta egy kanyarban, átsodródott a szembejövő sávba, ahol frontálisan ütközött a személynélküli kocsival.

A baleset következtében a terepjárót vezető 41 éves férfi és 36 éves felesége a helyszínen életét veszítette. A járműben tartózkodott hároméves kislányuk is, akit sérülésekkel szállítottak a megyei gyermekorvóházba.

A teherautó vezetőjét a helyszínen megszondáztatták, az alkoholteszt negatív eredményt mutatott. A férfit ezt követően őrizetbe vették.

Az ügyben a megyei rendőrség nyomozói büntetőeljárás kezdeményeztek a Büntető Törvénykönyv 286. cikkének 3. bekezdése alapján, amely több személy halálát okozó közlekedési szabálysértésre vonatkozik.

Tűz ütött ki egy többszintes épületben Ungváron

Tűzesetről kaptak riasztást a katasztrófa-elhárítási szolgálat munkatársai, ami február 3-án keletkezett Ungváron.

A Szabadság sugárúton található ötszintes társasház első emeleti lakása kapott lángra, amit az 53 éves tulajdonos észlelt először. Az udvarra rohant, ahol segítségért kiáltott. A szomszédok a jajveszékés hallatán azonnal értesítették a tűzoltókat, akik

percekben belül a helyszínre értek. Az oltás folyamán két személyt kellett biztonságba helyezni, akik a harmadik emeleten tartózkodtak. A segítség idejében érkezett, mert sikerült megakadályozni azt, hogy a szomszédos lakásokra is áttérjedjenek a lángok. A tűz 30 négyzetméteres területen pusztított, megromlva a falakat, és a bútort is a lángok martalékává vált.

Késelés: hason szúrta fiát a részeg apa

Szűrt sebbel szállították kórházba egy 37 éves munkácsi járási személyt a sürgősségi mentőszolgálat munkatársai.

A lehetséges bűncselekményről az egészségügyi intézmény dolgozói tájékoztatták a rendőrséget. A nyomozás jelenlegi állása szerint a sértett kolcsinói (Kölcsény) otthonában italozott az 57 éves apjával, amikor veszekedés alakult ki a férfiak között, ami tettelegességgé fajult. Az apa hirtelen felindultsá-

gában felkapta az asztalon heverő kést és hasba szúrta a fiát. A helyszínrre érkező nyomozók a lakásban megtalálták a bűncselekményhez használt kést, ami bizonyítékként lefoglalásra került. Az apát előzetes letartóztatásba helyezték és súlyos testi sértés okozása miatt büntetőeljárás foganatosítottak ellene. Amennyiben a bíróság kimondja bűnösségét, akár több évig tartó börtönbüntetésre is számíthat, írja a Suspilne hírportál.

Rablótámadás Beregrákoson: a gyanúsítottak fegyvert is használtak

Rablótámadás történt a Munkácsi járásban található Beregrákoson, amit maga a sértett jelentett a rendőrség segélyhívó vonalán.

A sértett arról számolt be a helyszínrre érkező nyomozóknak, hogy két személy tört be a lakásába, akik fegyverrel kényszerítették arra, hogy adja át a megtakarított pénzét. A tolvajok traumatikus fegyvert használva többször is lábba lötték a tulajdonost, felforgatták a lakást, majd a talált értékekkel elmenekültek a helyszínről.

tást tartottak egy 20 éves nagylucskai férfi lakásán, aki büntetett előélettel rendelkezik, valamint egy 18 éves gorondi személynél is, aki segítőtje lehetett a bűncselekmény elkövetésében. Az akció során pisztolyok kerültek lefoglalásra, amiket szakértői vizsgára küldtek.

A gyanúsítottak ellen rablás alapos gyanúja miatt indult büntetőjogi eljárás. Amennyiben beigazolódik, hogy ők követték el a bűncselekményt, akár 15 évig terjedő börtönbüntetésre is számíthatnak, tájékoztatták a megyei rendőrség sajtószolgálat.

Még több krimi a KARPATINFO.NET OLDALON

Köszöntjük Julianna, Lilla nevű olvasóinkat!

Hétfő Február 16.

04:30 Teleshop
05:00 Nevezz csak!
Kanadai-ír sorozat
05:10 Monk - A flúgos nyomozó
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:20 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:20 Teleshop
10:50 Knight Rider: A Macska
Amerikai sorozat
11:50 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Dr. House: Hűtlen
Amerikai sorozat
14:50 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Castle: Életmentő alibi
Amerikai sorozat
16:30 Drága örökösök
Magyar sorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:55 Pokoli rokonok: Mamki
Magyar sorozat
21:05 Ingatlan-vadászok
22:50 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:25 XXI. század - A legendák velünk élnek
00:00 CSI: New York-i helyszínelők
Amerikai-kanadai krimisorozat
01:10 CSI: New York-i helyszínelők
Amerikai-kanadai krimisorozat
05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délből
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
14:35 Aurora angyala
Mexikói dráma sorozat
15:40 Isztambuli árva
Török dráma sorozat
16:45 Távoli város
Török dráma sorozat
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
20:00 Séfek Séfe
22:40 Újratervezés
23:55 Tények extra
00:30 911-Texas: Karanténba zárva
Amerikai akció sorozat
01:30 911-Texas: Negatív tér
Amerikai akció sorozat
05:15 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti
Sport híradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:45 Álmodó álmodói
06:50 Közelebb - Roma magazin
07:15 Domovina
07:45 Magyar világ
08:10 Önök kérték!
08:40 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:10 Egy Perc Híradó
10:11 Időjárás-jelentés
10:15 Fekete szív - A Sansalan család titka
11:10 Család-barát
11:55 Élhető örökség - Népi Építészeti Program

Köszöntjük Donát nevű olvasóinkat!

Kedd Február 17.

04:30 Teleshop
05:00 Nevezz csak!
Kanadai-ír sorozat
05:10 Monk - A flúgos nyomozó
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:20 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:20 Teleshop
10:50 Knight Rider: Autótolvajok
Amerikai sorozat
11:50 Pokoli rokonok: Mamki
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Dr. House: A gyengédebb én
Amerikai sorozat
14:50 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Castle: A télapó titka
Amerikai krimisorozat
16:30 Drága örökösök: Sorozás
Magyar sorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:55 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
21:05 Ingatlan-vadászok
22:45 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:15 UEFA Bajnokok Ligája 2025-2026
23:55 Házon kívül
01:05 Fortune hadművelet - A nagy átverés
Kínai-amerikai film
05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délből
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
14:35 Aurora angyala
Mexikói dráma sorozat
15:40 Isztambuli árva
Török dráma sorozat
16:45 Távoli város
Török dráma sorozat
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
20:00 Séfek Séfe
22:40 Újratervezés
23:55 Tények extra
00:30 911-Texas: Az elvesztettek terhe
Amerikai akció sorozat
01:30 911-Texas: Dühroham
Amerikai akció sorozat
05:15 Család-barát
05:55 Himnusz
05:59 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti
Sport híradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:45 Álmodó álmodói
06:50 Srpski ekran
07:20 Unser Bildschirm
07:45 Öt kontinens
08:10 Önök kérték!
08:40 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:10 Egy Perc Híradó
10:11 Időjárás-jelentés
10:15 Fekete szív -

Köszöntjük Bernadett nevű olvasóinkat!

Szerda Február 18.

04:30 Teleshop
05:00 Nevezz csak!
Kanadai-ír sorozat
05:10 Monk - A flúgos nyomozó
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:20 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:20 Teleshop
10:55 Knight Rider: Egy túlélő lélek
Amerikai sorozat
11:50 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Dr. House: Társadalmi szerződés
Amerikai sorozat
14:50 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Castle: Édes hármas
Amerikai krimisorozat
16:30 Drága örökösök: Imádság
Magyar filmsorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:55 Pokoli rokonok: A nagy nap
Magyar sorozat
21:05 Ingatlan-vadászok
22:40 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:15 UEFA Bajnokok Ligája 2025-2026
23:55 CSI: A helyszínelők
Kanadai-amerikai sorozat
01:10 Újoncok: FBI: Ha halni kell
Amerikai sorozat
05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délből
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
14:35 Aurora angyala
Mexikói dráma sorozat
15:40 Isztambuli árva
Török dráma sorozat
16:45 Távoli város
Török dráma sorozat
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
20:00 Séfek Séfe
22:40 Újratervezés
23:55 Tények extra
00:30 911-Texas: Le a bohócokkal!
Amerikai akció sorozat
01:30 911-Texas: A múlt
Amerikai akció sorozat
05:30 FIZZ Liga
07:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
09:20 Mi vagyunk az Újpest
09:50 XXV. Téli Olimpiai Játékok
14:45 XXV. Téli Olimpiai Játékok
16:30 XXV. Téli Olimpiai Játékok
19:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
20:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
22:00 Ez történt az olimpián
22:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok

Köszöntjük Zsuzsanna nevű olvasóinkat!

Csütörtök Február 19.

04:30 Teleshop
05:00 Nevezz csak!
Kanadai-ír sorozat
05:10 Monk - A flúgos nyomozó
Amerikai sorozat
06:00 Reggeli
09:20 Született feleségek
Amerikai sorozat
10:20 Teleshop
10:55 Knight Rider: Tűzgyűrű
Amerikai sorozat
11:50 Pokoli rokonok: A nagy nap
Magyar sorozat
13:00 RTL Híradó
13:35 Dr. House: Cicc-cicc!
Amerikai sorozat
14:50 Barátok közt
Magyar sorozat
15:30 Castle: Buli extrákkal
Amerikai krimisorozat
16:30 Drága örökösök: Álca
Magyar filmsorozat
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:55 Pokoli rokonok
Magyar sorozat
21:05 Ingatlan-vadászok
22:35 RTL Híradó - Késő esti kiadás
23:10 Castle: Esküdt ellenségem
Amerikai krimisorozat
00:20 CSI: A helyszínelők
Kanadai-amerikai sorozat
01:35 Az Év Hotele
05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délből
12:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
13:30 Walker, a texasi kopó
Amerikai krimi sorozat
14:35 Aurora angyala
Mexikói dráma sorozat
15:40 Isztambuli árva
Török dráma sorozat
16:45 Távoli város
Török dráma sorozat
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
20:00 Séfek Séfe
22:40 Újratervezés
23:55 Tények extra
00:15 Tények extra
00:50 911-Texas: Tavaszi nagyta- karitás
Amerikai akció sorozat
05:15 Család-barát
05:55 Himnusz
05:59 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti
Sport híradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:45 Álmodó álmodói
07:15 P'amende
07:40 Erdei utakon
08:10 Önök kérték!
08:40 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:10 Egy Perc Híradó
10:11 Időjárás-jelentés
10:15 Fekete szív - A Sansalan család titka
11:10 Család-barát
11:55 Élhető örökség - Népi Építészeti Program

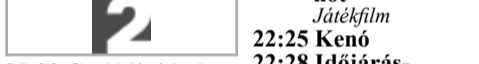
ti Program Magyarországon
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti
Sport híradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
13:00 Melissa, a Zöld Völgy lánya
Török tévéfilmsor.
13:50 Családi kör
14:30 Európa à la carte
14:55 Családi kör
15:25 Egy Perc Híradó
15:29 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:20 A Dal 2026 dalai
17:25 Izörzök: Gara
17:50 A Dal 2026 dalai
17:55 SzerencsePerc
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti
Sport híradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:40 Hójelentés
18:41 Magyar népmesék
18:55 Fekete szív - A Sansalan család titka
Török telenovella
19:40 Fekete szív - Kulisszatitkok
19:50 Bor, mámor, szerelem
Szlovák tévéfilmsor.
20:45 Mindennapi
20:50 Hatoslottó sorsolás
21:00 Bagi-Nacsa Orfeuma
21:55 Kenő
21:57 Időjárás-jelentés
22:05 A nő
Romantikus film
00:10 Öt kontinens
00:40 Családi kör
01:15 Családi kör
05:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
09:50 XXV. Téli Olimpiai Játékok
11:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
12:55 XXV. Téli Olimpiai Játékok
14:35 XXV. Téli Olimpiai Játékok
17:10 XXV. Téli Olimpiai Játékok
19:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
22:05 XXV. Téli Olimpiai Játékok
23:10 XXV. Téli Olimpiai Játékok
05:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
08:20 Pecatúra
08:55 Vízilabda magazin
09:10 Napos Oldal
09:45 XXV. Téli Olimpiai Játékok
11:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
11:30 XXV. Téli Olimpiai Játékok
13:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
14:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
15:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
16:30 XXV. Téli Olimpiai Játékok
18:05 XXV. Téli Olimpiai Játékok
19:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
20:45 Felvezető műsor: Labdarúgás
21:00 UEFA Labdarúgó Európa Liga
23:00 Értékelő műsor: Labdarúgás
23:15 Góóól
00:05 Ez történt az olimpián

Köszöntjük Aladár, Álmos nevű olvasóinkat!

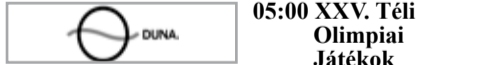
Péntek Február 20.

04:30 Teleshop
05:00 Nevezz csak!
05:15 Monk - A flúgos nyomozó
06:00 Reggeli
09:20 Született feleségek
10:20 Teleshop
10:55 Apatigris
11:50 Pokoli rokonok
13:00 RTL Híradó
13:35 Dr. House: Bezárva
14:50 Barátok közt
15:30 Castle:
16:30 Drága örökösök
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:55 Pokoli rokonok
21:00 Apatigris
22:10 RTL Híradó - Késő esti kiadás
22:45 Castle: Elrabolva
23:40 Castle: Elrabolva
00:45 Space Jam - Új kezdet

05:20 Családi titkok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délből
12:30 Walker, a texasi kopó
13:30 Walker, a texasi kopó
14:35 Aurora angyala
15:40 Isztambuli árvák
16:45 Távoli város
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
20:00 Séfek Séfe
22:40 Újratervelés
23:55 Tények extra
00:30 911-Texas:
01:30 911-Texas:
05:15 Család-barát
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti
06:35 Időjárás-jelentés
06:45 Álmodói
06:50 Rondó
07:15 Kárpát-medence
07:35 A Nagyk
08:05 Önök kérték!
08:35 Bor, mámor, szerelem
09:40 Család-barát
10:10 Egy Perc Híradó
10:11 Időjárás-jelentés
10:15 Fekete szív - A Sansalan család titka
11:00 Jókai, a legmagyarabb író
11:10 Család-barát

11:55 Élhető örökség - Népi Építészeti Program Magyarországon
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
13:00 Melissa, a Zöld Völgy lánya
13:50 Családi kör
14:30 Európa à la carte
14:55 Családi kör
15:25 Egy Perc Híradó
15:29 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül
17:00 Agytorna
17:20 A Dal 2026 dalai
17:25 Izörzők:
17:50 A Dal 2026 dalai
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti
18:35 Időjárás-jelentés
18:40 Hójelentés
18:41 Magyar népmesék
18:55 Fekete szív - A Sansalan család titka
19:40 Fekete szív - Kulisszatitkok
19:50 SzerencsePerc
19:54 Bor, mámor, szerelem
20:45 Mindennapi
21:00 És Isten megteremté a nőt
22:25 Kenő
22:28 Időjárás-jelentés
22:35 Tiszt és kém - A Dreyfus-ügy
00:50 Iszony
02:35 Bagi-Nacsa Orfeuma
05:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
11:05 UEFA Labdarúgó Európa Liga
13:05 Góóól
14:05 XXV. Téli Olimpiai Játékok
16:35 XXV. Téli Olimpiai Játékok
19:30 XXV. Téli Olimpiai Játékok
21:05 XXV. Téli Olimpiai Játékok
23:40 XXV. Téli Olimpiai Játékok
05:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
06:50 Góóól
07:50 UEFA Labdarúgó Európa Liga
09:50 XXV. Téli Olimpiai Játékok
11:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
12:00 XXV. Téli Olimpiai Játékok
14:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
15:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
16:30 XXV. Téli Olimpiai Játékok
18:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
20:15 XXV. Téli Olimpiai Játékok
23:30 Ez történt az olimpián
23:45 XXV. Téli Olimpiai Játékok

Köszöntjük Eleonóra nevű olvasóinkat!

Szombat Február 21.

05:10 Nevezz csak!
05:30 Babar és Badou kalandjai
05:55 Mása és a medve
06:00 Mása és a medve
06:10 Abajkeverő majom
06:35 Abajkeverő majom
07:00 Kalandos szafari
07:25 Csizmás, a kandúr kalandjai
07:50 Kacsamesék
08:10 A gumimacik
08:35 Elena, Avalor hercegnője
09:00 Kungfu Panda
09:30 Agymenők
10:10 Superman és Lois
11:05 Superman és Lois
12:20 In the Heights - New York peremén
15:20 Mamma Mia! Sose hagyjuk ABBA
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Fókusz Plusz
20:00 Gólkirályság
21:15 Felhőkarcoló
23:15 The Suicide Squad - Az öngyilkos osztag
02:00 12 katona

05:00 Teleshop
06:10 Pumukli
06:35 Kérem a következőt!
06:45 Üzenet a jövőből - A Mézga család különös kalandjai
07:15 Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki
07:45 Trendmánia
08:20 GYM TIME
09:00 Innovátor
09:35 Konstruktív - Az építő műsor
10:15 Poggyász
10:50 Tények
13:30 Nagy Vagy - Urbán kupa
14:05 SVENK film- és mozimagazin
14:45 Családi titkok
15:50 Gagyi lovag
18:00 Tények
18:55 Napló - a valóság testközelből
19:55 Kincsvadászok VIP
21:45 Barátnőt felvesszünk
00:15 Kegyenc fegyenc
02:20 Walker, a texasi kopó

Köszöntjük Gerzson nevű olvasóinkat!

Vasárnap Február 22.

05:00 Fókusz Plusz
05:45 Molang
05:50 Mouk
06:00 Mása és a medve
06:20 Abajkeverő majom
07:05 Kalandos szafari
07:30 Csizmás, a kandúr kalandjai
07:55 Marvel
08:20 A gumimacik
08:45 Elena, Avalor hercegnője
09:05 Kungfu Panda
09:40 Agymenők
10:15 Céllány
10:50 Az Év Hotele
11:35 XXI. század - A legendák velünk élnek
12:10 Gólkirályság
13:30 Dr. Dolittle 3.
15:40 Elnökcsengetem
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:50 Házak kívül
20:00 Célaközött
21:40 Szellemirtók - Az örökség
00:20 Démonok között 3. - Az ördög kényszerített

05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék
06:40 Tom és Jerry gyerekszo
07:05 Pumukli
07:30 Magyar népmesék
07:45 Magyar népmesék
07:55 Kérem a következőt!
08:05 Üzenet a jövőből - A Mézga család különös kalandjai
08:35 Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki
09:05 Babamánia
09:45 Brandépitők
10:20 Több mint Testőr
11:00 Elettém
11:35 SuperCar
12:15 Kimenő
12:50 Képességek
13:30 Családi terápia
15:30 Top Gun
18:00 Tények
18:55 A Nagy Duett
23:30 The Expendables - A feláldozhatók
01:35 Joker
05:05 Kárpát Krónika
05:55 Himnusz
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó

06:30 Nemzeti
06:35 Időjárás-jelentés
06:50 Álmodói
06:55 Borsószem hercegkisasszony

08:00 Neked szól!
08:05 Mindennapi
08:07 Kereszt-Tények
08:15 De őszintén!
08:25 Lét-Ige - prototárs magazin
08:50 Mindennapi
08:54 Lélekhangok
08:55 Isten kezében
09:20 Agapé mini
09:25 Mindennapi
09:27 Katolikus krónika
09:50 Mindennapi
09:55 Rome Reports - Vatikáni híradó
10:15 Időjárás-jelentés
10:19 Jézus
10:50 Templomaink
11:00 Római katolikus szentmise közvetítése a Soroársári Nagybaldogasszony Főplébánia-templomból
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:50 Jókai, a legmagyarabb író
12:51 Nagy pillanatok
12:55 Jó ebédhez szól a nóta
13:25 Izörzők:
14:00 Csendes otthon
15:25 Egy Perc Híradó
15:30 Időjárás-jelentés
15:40 Zenés Önök kérték
15:55 SzerencsePerc
16:00 Hatoslottó sorsolás
16:05 Családfamesék
16:30 Ázsia
17:25 Borbás Marcsi szakácskönyve
17:55 Mindennapi
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti
18:35 Időjárás-jelentés

Hirdessen nálunk, megéri!

FIZETETT hirdetés

Figyelem!

Egy szelvényen mindössze egy hirdetés szerepelhet. A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy egyes anyagokat nem közöl az újságban. Nem közölhetőek azok a hirdetések, amelyek ellentmondanak a szerkesztőségi feltevéseknek és az ukrán törvényeknek. A hirdetésekkel és reklámokkal kapcsolatos reklámciókat a szerkesztőség a megjelenés után 3 napig fogadja. A szerkesztőség nem vállal felelősséget a hirdetés tartalmáért, a megadott információk, telefonszámok és címek pontosságáért.

Fizetett hirdetések árai

Egyszerű	
20 szó	25 hr.
21-40 szó	50 hr.
Keretes	
20 szó	40 hr.
21-40 szó	80 hr.
Kiemelt	
20 szó	30 hr.
21-40 szó	60 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	50 hr.
21-40 szó	100 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	50 hr.
21-40 szó	100 hr.

Minden kereskedelmi hirdetés 100%-os felárral jelenik meg.

Egyéb hirdetések:

elvesztett iratok	200 hr.;
részvénytulajánítás	50 hr.;
társkereső	50 hr.;
köszöntő	30 hr.;
4 sor vers+köszöntő	50 hr.;
képes köszöntő	40 hr.;
kép+4 sor vers	55 hr.;
megkezdett 4 soronként	5 hr.;

Lapalapító-főszerkesztő: Szoboszlai István.
Felelős szerkesztő: Kovács Erzsébet.
Cím: Beregszász, Kossuth tér 2.
Mob.: 066-2850283.
E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com
Lapengedély száma: R30-03370 Kelt: 2024.03.21.
Példányszám: 900
Rendelési szám: 206
Készült: Podillja-Ter Kft. (Ternopol, Teksztilna u. 28.). Telefon: (0352)-52-27-37, (067)352-18-51.
Karpatinfo (na ugorській мові) Засновник і головний редактор: Собослай Степан Карлович.
Адреса: пл. Кошута 2, м. Берегове, Закарпатської обл., Україна **Моб.:** 066-2850283
Реєстраційне свідоцтво: R30-03370 від 21.03.2024. Газета віддрукована у ТОВ "Поділля-Тер"
Україна м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел. (0352)-52-27-37, (067)3521851. Сайт: www.a-print.com.ua
Номер замовлення: 206 **Тираж:** 900

A műsor és a kezdési időpont megváltoztatásának jogát minden tévéadó fenntartja!

KÁRPÁT info CSALÁDI ÉS IFJÚSÁGI HETILAP

BETHLEN GÁBOR
Alap

Zárszámadás 2025

Mit hozhat az idej, 2026-os esztendő? Évértékelő a Pro Agri falugazdáival

Mint azt már számtalanszor megtapasztaltuk, a mezőgazdaságban soha nincs két egyforma év. Minden szezon új kihívásokkal lép elő, s ezekre kell idejében megfelelő választ adni a termelőinknek. Hogy ez miként sikerült az elmúlt esztendőben a kárpátaljai földműveseknek, arról beszélgettünk a Pro Agricultura Carpatika falugazdáival. Ezúttal Molnár Ildikót kérdeztük.

– **Bizonyára továbbra is egyetértés van közöttünk abban, hogy vidékünkön a fóliás zöldségtermesztés az agrárium legjövődélmezőbb ágazata. Bár az is kétségtelen tény, hogy időnként veszteségesé válik a gazdálkodás. Mint történt ez a mögöttünk hagyott esztendő augusztusának végén, és szinte egész szeptemberben. Mit lehetne tenni az árudömping elkerülése érdekében?**

– Vidékünkön továbbra is a zöldségtermesztés mind a hajtatói ágazat, mind a szabadföldi gondozás tekintetében a legjövődélmezőbb. Annak ellenére is így van ez, hogy a háború eddig is számos negatív következménnyel járt. Családi gazdaságaink jelentős munkaerőhiánnyal küszködnek. Természetesen időnként akadnak olyan zöldségkultúrák, melyek veszteségesé válhatnak, de ezt, előre sosem tudni. A termelők végzik a dolgukat, sőt évről évre jelentősen nő Kárpátalján a hajtató felület. Az árudömping talán minden mezőgazdasági termelő keserű rémálma, mely mikor erősen, mikor mérsékelten jelentkezik. A helyi gazdák jól tudják: az egyet-

len védekezési taktikánk a koraiság, mely Kárpátalja éghajlati adottságaiból származtatható. Továbbá fontos szempont a többlábonállás, amikor is a családi gazdaságokban kettő, három, de akár négyféle zöldség-növény termesztését is megoldják.

Az elmúlt évre visszatekintve megállapíthatjuk, hogy a tavaszi és a kora nyári időszak jó piaci helyzete pontosan a zord időjárásnak volt köszönhető. Ha visszaemlékszünk, a lassú felmelegedés hátráltatta, majd még május közepén is erős lehűlések fogták vissza a termelés növekedését, melyek a belső-ukrajnai területeket még inkább érintette. A felkészületlenség miatt sok növény átvetését kellett megoldani, egyes esetekben pedig az egész termesztési szezon újragondolására volt szükség. Ennek köszönhetően a korai zöldségek jövődélmezősége valamivel a nagy átlag fölött alakult.

– **A kárpátaljai fóliás zöldségtermesztők – már ha csak az alapítványhoz benyújtott pályázatokat számát nézzük – láthatóan bíznak abban, hogy az előttünk álló év ismét sikeres lesz.**

– Természetesen a következő évben is bíznak a termelők, mert igazából nincs más választásuk. Az elmúlt éveket nézve, aki csak teheti, próbálja növelni a technológiai szintet, és magát a hajtató felületet. S a lehető legkisebb kockázatot vállalni, hiszen a megélhetés és a megmaradás a tét.

– **Tény, hogy a fóliázók közül is sokan elmentek. Az itthon maradtak mennyire tudták pótolni ezt az űrt, a kieső termésmennyiséget? Vagy erre nem is volt szükség?**

– Az elvándorlás talán azokat a termesztési körzeteket érintette leg-

kevésbé, ahol intenzíven foglalkoznak zöldségajtatással. Nyilvánvalóan nem ilyen egyszerű a helyzet, sok fólia maradt a háború első éveiben üresen. Mára elmondhatjuk, hogy ez megszűnt, az ungi régióban kifejezetten keresték a hasz-

nált fóliavázakat. E régióról elmondható, hogy egészen minimális az üres, hajtatóra alkalmas fóliasztrák száma. Ebből kifolyólag az Ung-vidéken a 2025-ös szezonban egyértelműen nőtt a termesztés volumene. Míg a szabadföldi termelés valamivel csökkent a munkaerőhiány, illetve az időjárási kiszámíthatatlansága és a háború számos negatív hatása miatt.

– **Nézzük a jelentősebb fóliás kultúrák jövődélmezőségeinek az alakulását a mögöttünk hagyott három háborús esztendőben. A bevételek nagyságát legfőképpen mi határozta meg? Például a növekvő vagy a visszaeső kínálat?**

– A jövődélmezőség tekintetében a háború első éve volt a csúcs, azóta folyamatosan lassú lejtőre kerültek a bevételek. Ennek oka az input anyagok 20-50 százalékos emelkedése, illetve a munkaerőköltségek növekedése. Például egy 10x40 m-es fóliasztrában a hónapos retek elvetése 10-12 ezer hrivnyába került az elmúlt szezonban, ez a 2026-os szezonra már 15-16 ezer hrivnyára prognosztizálható. Továbbá a bevételek csökkenését nagyban alakította, hogy az ország belsejéből áttelepült termelők újból munkába álltak, terméke-

gondot, s már el is felejtettük, milyen is az, mikor tönkremegy egy szezonkezdet. A 2025-ös idény többszöri tavaszi lehűlései viszont bebizonyították, hogy a felkészültség kötelező jellegű, úgy is fogalmazhatnánk, hogy csak annyit termeljünk, ameddig a „fátyolfóliánk” ér. Bebizonyosodott, hogy ahol fátyolfóliás takarásra fel voltak készülve, ott jövődélmezővé vált a termelés.

– **No és a két favorit, a csemegekukorica és a dinnye. Mennyire sikerül ezeket értékesíteni a hágon túli piacokon? Tapasztalta-e már a túltermelés jeleit az említett kultúrák vonatkozásában?**

– A csemegekukorica pontosan azért vált jövődélmezővé a 2025-ös évben, mert hideg volt a tavasz. S ahol nem készültek fel, ott a hűvös időjárás jelentősen visszafogta az állományt, a kelést, a palánták fejlődését, vagy egyes gazdáknál akár az egész szezon is tönkretették a fagyos reggelek. De ahol a fátyolfóliás takarásnak köszönhetően ki tudták védeni a negatív következményeket, ott korábban tudtak piacra kerülni. A piac alakulásából arra következtethetünk, hogy a felkészült termelők voltak kevesebben, mert a szezon elején rekordokat döntött a csemegekukorica iránti kereslet, melynek jelentős részét a hágon túli értékesítették.

A dinnye kapcsán már érezhető volt a múlt évben a túltermelés. Talán e kultúra vonatkozásában a termelők felkészültebbek voltak (igaz, később ültették ki a palántákat, mint a csemegekukorica esetében), s a fagyok kevésbé okoztak problémát. Ennek okán a piaci dömping, igaz mérsékelten, de észrevehető volt. Összességében elmondható, hogy aki jól csinálta, egy jövődélmező évet zárt. Különösen jó bevételt hozott az elmúlt két évben a hajtatót sárgadinnye, mely egyre népszerűbb a termelők körében.

– **Köszönöm a tájékoztatást. Bintu József**

A jó vetőmag a sikeres termesztés alapja

A mag a kezdet és a vég; az öröklődő tulajdonságok hordozója, jelképezi a sokasodást és az elterjedést, a folyamatosodást és a változást, a túlélést, a megújulást és a születést. (Martin Heidegger, 1889–1976)

A gazdának, a kertésznek az

új esztendő elején a legfontosabb dolga és a legnagyobb gondja a vetőmag beszerzése. A csak valamennyire is gyakorlott gazdaember jól tudja, hogy a vetőmag bizalmi cikk, amelyet kizárólag ellenőrzött, megbízható helyről ajánlatos beszerezni, mert a nem megfelelő vetőmag, vagy más ok (tavaszi fagy, árvíz, belvív, aszály) miatt sikertelen vetés gyakorlatilag és jelentősebb anyagi veszteség nélkül nem ismételhető meg. Az „ánti-világban”, gyakornok ko-

romban hallottam a máig érvényes igazságot egy bölcs mesteremtől: a vetőmag árával és a munkabérrel nem szabad takarózkodni.

Fölöttébb igaz tehát Heideggernek, a német filozófusnak a fent idézett gondolata: a mag a kezdet és a vég! A vetőmag olyan, szunnyadó állapotban levő termésképződmény, amely ivaros szaporodás útján keletkezett és új növények létrehozására alkalmas.

A vetőmagok főbb tulajdonságai

Az érett vetőmag csupán 8-14 % vizet tartalmaz, hőhatásokra kevésbé érzékeny, kevésbé lélegzik, helyesen raktározva a penészgombák nem telepednek meg rajta. A vetőmagvak élettartama növényenemenként változó; egyesek (pl. a kobakos növények magjai) akár 10-12 évig csíráképesek maradnak, de akadnak olyanok (pl. a kapor), amelyek csupán egy évig tartják meg az életképességüket. A gabonafélék különleges (barlangi) körülmények között akár évszázadon át csíráképesek maradnak. **balintgazda.hu**

Csalogassuk elő a téli ízek idején a nyári zamatokat

Ilyenkor is hozzájuthatunk különleges zamatú fűszerekhez, saját kertünk izeihez, ha gondoskodunk a fagyérzékeny növények túléléséről.

A kertészkedés új, tavaszi szezonja vár ránk.

Hogyan védjük meg a zord időjárástól a növényeket?

Kerti növényeink többsége elviseli a nálunk szokásos tél viszontagságait, nincs szüksége különleges védelemre, másokat azonban gondosan fel kell készíteni a még előttünk álló zord időkre. Itt most az élelmezést szolgáló növények téli védelmét vázolom fel!

A télyégi fagyok nagyon veszélyesek

Az utóbbi években örvendetesen szaporodó fügebokrok 4-5 éves korukig igényelnek alapos védelmet: ágakból, lécekből, karókból kúpos építményt célszerű kialakítani és azt levágott évelőnövény szárrakkal körülvenni. A növény tövéhez minél több lehullott lombot kell felhalmozni és a kúpot betakarni levegőt áteresztő fátyolfóliával, amely nem csak a fagytól, hanem az ónos esőtől

is megvédi a vesszőket. Ezeknek a csúcsa a takarás ellenére elfagy; az elhalt, megbarnult vesszőrészt tavasszal ajánlatos lementseni!

Az idősebb fügebokrok tövébe halmozzunk fel lombot és arra dobunk két-három lapát földet vagy homokot.

Az őszi vetésű és kikelt sóska, spenót, fejes- és mezei saláta sor-

közeit vastagabb, a növényeket vékonyabb lombréteggel, gallyakkal, tőzeggel védelmezzük. A szamócaágyást célszerű fakéreggel takarni.

Fűszernövények zöldellnek az ablakban

A téli hónapokban, amikor kevesebb a friss, zamatos konyhai

alapanyag, fontos szerepet kapnak a fűszernövények. Ezek közül a legtöbbet megszáritva, üvegbe zárva tároljuk a spájzban, de néhányat, mint például a bazsalikomot, a kakukkfűvet, az édeskét, a metélő hagymát és a levélpetrezselymet egész télen is életben lehet tartani a konyha ablakpalcán, ahol elegendő meleghez, napfényhez és vízhez juthat.

Fagyálló fűszernövények – csak óvatossággal

Vannak fagyálló fűszernövények (tárkony, lestyan, kakukkfű), amelyek károsodás nélkül viselik el a zord telet is, de azért ajánlatos ezeket is a kert védettebb helyére ültetni. Mások némi takarást igényelnek szalmával, lekaszált füvel, lehullott levelekkel, fenyőgallyakkal és egy-két lapát morzsás földdel, vagy komposztal; ilyen a rozmarin (főként a fiatal növények), az izsó, a rebarbara, a levendula.

Ha a téli ízekre gondolkunk, ne feledkezzünk meg a paprikaporrról, a fokhagymáról, a mákról, a tormáról és a szárított gombákról sem, hiszen ezek is a fűszernövények gazdag nemzetségéhez tartoznak.

balintgazda.hu

Fontos! A fűszernövényeket télen ne bolygassuk, ne metszessük, mert az így okozott sebek – a nedvkerítés hiányában – nem forradnak be!

Az új szezon a palántanevelőben kezdődik!

A palántanevelő fóliasátorról

Példaértékű a kárpátaljai gazdák kitartása. A háborús helyzet ellenére minden évben újabb és újabb család dönt úgy, hogy belevág a zöldségajtatásba. Ez megnyilvánul abban is, hogy egyre többen pályáznak a Pro Agricultura Carpatika Alapítvány „Első lépés” szociális programjára. A megpályázott fóliasátrak fel is épülnek, de valamiről nagyon gyakran meg kell kérdeznünk az újdonsült hajtató gazdákat: honnan lesz a palánta? Ugyanis vidékünkön a fóliasági zöldségtermesztéssel foglalkozó gazdák döntő többsége maga neveli a palántákat. Ezért az elkészült fóliasátrak mellé be kell terveznünk a palántanevelő fóliasátrat is. Azonban ez nem csak egy „kicsi fóliasátor”, hanem egy speciális létesítmény a maga követelményeivel, felszereltségével. Ebben a cikkünkben ezekkel fogunk egy kicsit részletesebben foglalkozni.

felépítése nem olcsó dolog, s a palántanevelési időszak 5-10 hete alatt olyan törődést igényelnek a kis palánták, mint egy csecsemő. Ha felszámolnánk órabérbe azt az időt, amit a palánták babusgatására kell szánnunk, hát bizony horribilis ár jönne ki egy-egy szál palántának. Minél több palántát nevelünk egyszerre, úgy csökken az egy palántára eső költség, azaz az ára. Ennek az elvnek az alapján működnek szinte az egész világon, közte Magyarországon is a palántanevelő gyárok, amelyek évente több tízmillió palántát nevelnek ki a termelők részére. Ott a palántanevelő fóliaházak kihasználtsága néha eléri a 7-8 hónapot is, mivel nem csak a korai fűtött és a későbbi fűtetlen fóliasátrak számára nevelik a palántákat, hanem a szabadföldi zöldségeknek is, majd a nyári másodültetésre egyaránt. Azokban a körzetekben a gazdáknál fel sem merül, hogy a saját maguk állítsák elő azt a néhány ezer, vagy akár néhány tízezer palántát, amire szükségük van.

Nálunk is volt néhány próbálkozás e téren, azonban a vállalkozó gazdák hamar feladták. Ugyanis a megrendelésre nevelt palánta ára elsősre drágának hangzik, különösen a nagy (10-es) poharakban nevelt korai palántáké. Hisz ezeknek a palántáknak legnagyobb fagy idején kell fűteni, s a fényszegény időszakban pótmegvilágítást alkalmazni. Ezek bizony tetemes kiadással járnak, amit a palánta árával meg kellene

fizetnünk. Azonban ugyanebben az időszakban kerülnek eladásra a feleslegessé vált, tartalék palánták, méghozzá nagyon olcsón. Ugyanis minden gazda ráhagyással neveli a palántákat, hogy ha esetleg valami probléma lépne fel, akkor is legyen elegendő belőle. Természetesen először a legszebb palántákat ültetik ki, majd a maradékból kiválogatják még a javát az esetleges pótlásokra. S az ezek után megmaradt satnya palántákat adják el, természetesen nagyon alacsony áron, hisz úgys csak kidobódnának. Nos, ezzel a palántával, pontosabban palántaárral kellene versenyezni a gyönyörű, rendelésre nevelt palántáknak. Természetesen ez a két áru egészen más kategóriát, minőséget képvisel. De a kezdő kertészek nagy része beleesik abba a hibába, hogy csak az árak alapján tesz köztük különbséget. A szemléletváltáshoz idő kell, ezért indokolt, hogy megpróbáljuk megtanítani a fóliasági gazdákat a palántanevelés alapjaira.

A palántanevelő méretezése és elhelyezése

Kezdjük talán a méretezéssel. A palántanevelőben helyet kell biztosítanunk a palántanevelő asztaloknak, s elegendő helyet kell hagynunk az utaknak, fűtőberendezésnek, vizes hordónak. A tapasztalat azt mutatja, hogy még a legjobb beosztás mellett is a hasznos helykihasználási arány úgy 50-60%, tehát a palántanevelő fóliaház alapterületének kb. 1,5-2 szeresének kell lennie, mint a palántanevelő asztalok alapterülete.

Vegyünk egy példát. Ha 12 ár-

ny fóliasátor számára akarunk palántát nevelni 10-es poharakban, akkor a szükséges 4000 palántát (tartalékkal együtt) 40 négyzetméternyi asztalon tudjuk kinevelni. Ennyi asztal elhelyezéséhez kb. 60-80 négyzetméter alapterületű palántanevelő fóliasátorra van szükség. De inkább a nagyobbra, hisz a gazdaságnak úgys eszébe jut, hogy

ter hosszú palántanevelő fólia-sátor fűtése gazdaságtalanabb, a szellőztetése nehezebb, az asztalok lehetséges elrendezése nagyon korlátok közé van szorítva, ezért általában romlik a helykihasználtsága is: ugyanakkora alapterületű palántanevelő fóliasátorban csak kevesebb palántát tudunk kinevelni.

A palántanevelő asztalok kialakításánál figyeljünk arra, hogy olyan magasságúak legyenek, hogy kényelmesen tudjunk rajta dolgozni (vetni, tűzdelni), de az öntözés se okozzon gondot. A palántanevelő asztalok szélességét a sejtálcák méretéhez szoktuk igazítani, hogy maximális legyen a helykihasználás. Arra azért ügyeljünk, hogy 2,4 méternél semmiképpen ne legyen szélesebb.

A palántanevelő elhelyezésénél két szempontot kell figyelembe venni. Először is, hogy lehetőleg minél közelebb legyen a lakóházhoz, másodsor pedig, hogy minél naposabb helyre kerüljön, ahol még véletlenül sem vetül rá árnyék. Talán ezt a legnehezebb megoldani, hisz a téli-korlatavaszi időszakban az épületek vagy fák nagyon hosszú árnyékot vetnek. Ezért gyakran kompromisszumot kell kötni a két követelmény között: vagy a közelben lesz, de bizonyos napszakokban árnyékban, vagy naposabb helyen, de a kert egy távolabbi részén.

Gál I.,

az „Egán Ede” KGG”
JA falugazdája, a „Pro Agricultura Carpatika”
KMJA munkatársa

Február eleje: közeledik az első magvetés ideje

Egyre közeledik a tavasz, amikor sok feladat vár a kertészkedőre. Az a tapasztalat, hogy amit ilyenkor el lehet végezni, azzal a munkával most kell foglalkozni, mert márciusban, áprilisban annyi a kertész dolga, hogy azt se tudja, mihez kapjon. Már pedig a tavaszi kert tennivalókat csak elmulasztani lehet, elodáztatni, elhalasztani nem!

Most lehet ritkítani a koronát

A törzstisztogatás után következik a fák koronájának ritkítása, mert csak a napsütötte, széljárta ágak között biztonságos a kártevők elleni védekezés és a gyümölcsérés.

Az őszi barack és a szőlő termőremetszését ne siessük el! Várjunk türelemmel mindaddig, amíg a rügyek kissé duzzadni kezdenek és maguktól jelzik, milyen hosszú termőcsapokat kell hagyni ahhoz, hogy kielégítő termésünk legyen. Addig is igen fontos a termő szőlőtőkék harmatgyökerezése. Ezek a talaj közelében elhelyezkedő, sokszor ujjnyi vastagságúra meghiúsuló gyökerek átveszik az oldal- és a talpgyökerek szerepét, aminek következtében a többi gyökér elcsatnyul. Igen ám, de nyáron, amikor a felső talajréteg kiszárad, a sekélyen lévő harmatgyökerek nem jutnak vízhez és táplálékhoz, emiatt a szőlőtöke szenved, nem tudja a fürtjeit táplálni

és kinevelni. Ezért most a tőkék körül ki kell bontani a földet, hogy a harmatgyökereket többször lemeteszük. Szükség van a harmatgyökerezésre azért is, mert ha ezt elmulasztjuk, akkor a töke rendszerint elválk („lelép”) az alanyáról, saját gyökerénél tovább és ez a veszéllyel jár, hogy a gyökereket megtámadja a filoxéra (a szőlőgyökértetű), amely tudvalevőleg a múlt század végén az európai szőlők jelentős részét kipszította.

Elvethetjük a korai zöldségeket, ha nem fagyott a talaj

Ha a föld fagy kiengedett, a felszín megszáradt, ne késlekedjünk a korai zöldségek vetésével. Csak az ősszel felásott talajba lehet – gereblyezés után – idejében vetni. Ez alól kivételt képeznek a homoktalajok.

Azokat a magvakat vethetjük korán, amelyek alacsony hőmérsékleten is csíráznak és az átmeneti talajmenti fagyoktól nem károsodnak. Ilyen a borsó, a sárgarépa, a petrezselyem, a spenót, a vöröshagyma, a hónapos retek, a fejjessaláta és a mák.

Tavaly sokan panaszkodtak, hogy az elvetett borsómagot a galambok alaposan megdézsmálták. Bizony ez gyakran előfordul, és pedig főleg akkor, ha sekélyen vettük a magot, és néhány áruló szem a felszínen marad. Ilyenkor a galambok (és más madarak: rigók, varjak és a baromfik) rákapnak a vetésre, és azt a magot is ki-

szedik, amelyik a felszín alatt rejtőzik. Többek között ezért is kell a borsót 5-6 cm mélyen vetni.

Az apró magvakat viszont sekélyen, mindössze 2-3 cm mélyre vessük. Ezeknél az a panasz, hogy

kapával széles, u-keresztmetszetű barázdát húzunk és ebbe szélesebb sorba vetjük el a magot.

A legbiztosabb azonban a drázsírozott magok vetése. Az apró magvakat egy erre a célra kikí-

dik át. Ilyenkor gyakran előfordul, hogy a mag csírázni kezd, de nedvesség hiányában a csírázás megakad, a csíra elpusztul. Ezért a drázsírozott mag vetése után többször öntözzünk!

A másik baj a lassan, vontatottan csírázó magoknál szokott előfordulni. A petrezselyem, a vöröshagyma, a pasztinák magja 3-4 héttig is elfekszik a talajban. Ez idő alatt a gyomok kikelnek és elnyomják a később kelő, gyámoltalan haszonnövényeket. Ezért a lassan kelő magvakat ajánlatos jelzőnyövények magjával keverve vetni. Erre a célra alkalmas a hónapos retek, a fejjessaláta és a fehér mustár. Az első kettő fiatal növényeit hasznosíthatjuk, a mustárt pedig egyszerűen kigyomláljuk.

A palántanevelésre is felkészülhetünk

Hozzá kezdhetünk a palántaneveléshez is, mert annyi palántát, amennyire a kiskertünkben szükség van, a konyhában is fel lehet nevelni. Azt ajánlom, hogy korai fejjessaláta, karalábé, korai fejeskáposzta, korai kelkáposzta és brokkoli magot vásároljunk, és ezeket még február végéig vessük el! A magvetésből hat hét alatt serdülnek kiültetésre alkalmas palánták.

gondos vetés ellenére is túl sűrűn kelnek a növények. Az ilyen vetést később ki kell egyelni, ami fáradságos, hosszadalmas és keserves művelet. Pedig ha a sárgarépa, a petrezselyem vagy a retek sűrűn kel, a gyökerek nem fejlődnek ki egyenletesen, korcs formájúak, hitványak lesznek. Régi törekvése a kertészeknek, hogy az egyelést valahogy elkerüljék, és erre több módszer is kínálkozik. Egyesek összekeverik az elvetendő apró magot homokkal vagy hamuval; így ritkább és egyenletesebb lesz a vetés. Ennél jobb az ún. szalagvetés, amikor a sorhúzó

sérletezett vívőanyaggal veszik körül. Minden drázsében csak egyetlen mag van, de minden drázsében van egy mag! Drázsírozásra csak elit minőségű magot használnak, így a jól elvetett drázsé egyenletes kelést tesz lehetővé.

Mégis, mi az oka annak, hogy sokak szerint a drázsírozott mag egyenetlenül, rosszul kel? Nos, ennek az a magyarázata, hogy az ilyen mag keléséhez folyamatosan nyirkos talajra, azaz száraz időszakban öntözésre van szükség. Ha a talajban kevés a nedvesség, akkor a drázsé vívőanyaga nem nedvese-

Egyszerű májpástétom

Hozzávalók:

5 dkg bacon, 0,5 fej hagyma, 2 gerezd fokhagyma, 40 dkg szárnyasmáj, só, bors, 1 csipet majoránna, 1 csipet kakukkfű, 4 szál petrezselyemzöld, 0,3 dl konyak, 14 dkg vaj, 4 db babérlevél.

Elkészítése: A bacont felcsíkozzuk, serpenyőbe tesszük, és kiolvasztjuk a zsírt. Felszeleteljük a hagymát és a fokhagymát. A hagymát üvegesre pirítjuk a szalonnás zsíron, majd hozzáadjuk a fokhagymát is.

Feldaraboljuk a szárnyasmáját, és hozzáadjuk a hagymás zsírhoz. Megsózzuk, megborsozzuk és megfűszerezzük a majoránnával és a kakukkfűvel. Hozzáadjuk a felaprított petrezselyemzöldet, a konyakot és 4 dkg vajat. 5 percig együtt pároljuk, majd hagyjuk kihűlni.

Botmixerrel pürésítjük, majd cserép- vagy porcelánedénybe töltjük, és babérlevéllel díszítjük. Lefedjük, és a hűtőbe tesszük.

Közben elkészítjük a barna vajat. 10 dkg vajat felmelegítünk, majd ha barnulni kezd, egy teaszűrőn átszűrjük egy hideg edénybe. Ráöntjük a pástétomra, és a hűtőbe tesszük egy éjszakára.

Török sült tejberizs

Hozzávalók: 0,5 bögre rizs, 2 bögre tej, 2 cs. vanília cukor, 2 ek. cukor, 1 csipet só, 2 db tojás sárgája, 1 ek. liszt.

Elkészítése: A többször átmosott rizst megfőzzük a tejben, majd hozzákeverjük a vanília cukrot, a cukrot és a sót. Langyosra hűtjük, majd hozzákeverjük a tojás-sárgáját és a lisztet.

A masszát elosztjuk a

szufléformákban, melyeket vízzel töltött tepsibe sorakoztatunk. 190 fokra előmelegített sütőben addig sütjük, amíg a teteje megpirul. Ezután lehűtjük, és fogyasztás előtt néhány órára hűtőbe tesszük.

Tésztás paradicsomleves

Hozzávalók: 0,4 dl olívaolaj, 30 dkg puha kolbász, 1 fej hagyma, 2 gerezd fokhagyma, 1 tk. szárított oregánó, 3 ek. paradicsompüré, 1 db darabolt paradicsom-konzerv, 1 l húsleves-alaplé, 1 db babérlevél, 12 dkg csavart tészta, 1 tk. szárított bazsalikom, 10 dkg ricotta, 5 dkg reszelt parmezán, só, frissen őrölt bors, 1 cs. mozzarella.

Elkészítése: Az olajat felforrósítjuk, hozzáadjuk a meghámozott kolbászt, és fakanállal kisebb darabokra törjük. 5 percig pirítjuk, leöntjük a felesleges zsiradékot, majd hozzáadjuk a finomra vágott hagymát, és üvegesre sütjük.

Hozzákeverjük a zúzott fokhagymát és az oregánót, majd további 1 percig pirítjuk együtt. Belekeverjük a paradicsom-

pürét, és 5 perc alatt barnára pirítjuk. Hozzáöntjük a darabolt paradicsomot a levéllel együtt, az alaplevet, majd hozzáadjuk a babérlevelet. Felforraljuk, majd mérsékeljük a hőt, és 30 percig főzzük a levest.

Hozzáadjuk a tésztát, és közepes lángon főzzük a csomagoláson megadott utasítás szerint. Eltávolítjuk a babérlevelet, a bazsalikomot a leveshez adjuk, majd ízlés szerint megsóz-

zuk és megborsozzuk. Kis tálkában összekeverjük a ricottát és a parmezánt, majd meghintjük kevés sóval és borssal.

A fűszeres túrót tálkákba halmozzuk, kevés mozzarellát morzsolunk rá, rámerjük a forró levest, és tálaljuk.

Sütőben sült túrós csusza

Hozzávalók:

45 dkg tehéntúró, 3 dl tejföl, 10 dkg füstölt szalonna, 10 dkg füstölt kolbász, só, bors, 25 dkg csuszatészta, pirospaprika a tetejére (elhagyható).

Elkészítése: A sütőben sült túrós csusza elkészítéséhez a túrót és a tejfölt 2/3-át kikeverjük egymással.

A szalonnát és a kolbászt felkockázzuk, a zsírt kiolvasztjuk egy nagyobb serpenyőben, és félretesszük belőlük egy keveset a csusza tetejére. A maradékot zsírával együtt belekeverjük a tejfölös masszába.

A tésztát összetördeljük nagyobb darabokra és elő-

írás szerint megfőzzük. Ha kockatésztával dolgozunk, szimplán megfőzzük sós lobogó vízben. Leszűrjük és a tejfölös túrós masszába forgatjuk.

A tálba, amelyben sütjük, beleöntjük az egészet, sózzuk, és a maradék tejfölt rákenjük a tetejére, megszórjuk a maradék kiszült szalonnával és kolbásszal. 200 fokban, előmelegített sütőben tesszük 8-10 percre vagy amíg meg nem pirul a teteje.

Narancsos csirkecombok

Hozzávalók:

10 db csirkecomb, só, frissen őrölt bors, 1 db bionarancs, 1 fej lila hagyma, 2 ek. olaj, 1,5 dl száraz fehérbor, 1,5 dl húsleves alaplé.

Elkészítése: A csirkecombokat megmossuk, aztán szárazra töröljük, majd sózzuk, borsozzuk. A narancsot alaposan megmossuk, és héjastul cikkekre vágjuk a meghámozott hagymával együtt.

Egy nagyobb serpenyőben felforrósítjuk az olajat, majd megpirítjuk benne a csirkecombo-

kat. Hozzáadjuk a narancs- és hagymacikkeket, majd megpirítjuk az egészet. Ezután hozzáöntjük a bort, felforraljuk, aztán hozzáadjuk a húsleves alaplevet.

A narancsos-hagymás húst belekanalazzuk egy tűzálló tálba, és készre sütjük 200 fokra előmelegített sütőben körülbelül 30 perc alatt. Burgonyapürével és friss salátával tálaljuk.

Egyszerű kevert brownie

Hozzávalók: 2 bögre liszt, 1 bögre cukor, 4 ek. keserű kakaópor, 1 cs. sütőpor, 2 db tojás, 1 tábla étcsokoládé, 10 dkg dió, 25 dkg vaj vagy margarin, 1 dl natúr joghurt, 1 bögre víz.

Elkészítése: Az egyszerű kevert brownie elkészítéséhez a lisztet a cukorral, a kakaóporral és a sütőporral összeforgatjuk, hozzáadjuk a tojást, az apróra vágott étcsokoládét és diót, majd beleöntjük az olvasztott vajat, a joghurtot és a vizet és botmixerrel összekeverjük.

Egy sütőformát kivaja-

zunk, kilisztezzük és beleöntjük a csokis masszát. A tetejét megszórhatjuk még dióval. Előmelegített sütőben 170 fokon 25 percig sütjük.

A brownie akkor jó, ha a teteje már kezd megkérgegedni, de ha megnyomjuk, belül még teljesen puha és krémes.

Egyszerű káposztás pogácsa

Hozzávalók: 80 dkg édes káposzta, só, olaj, 0,5 dl tej, 2 tk. cukor, 5 dkg élesztő, 25 dkg rétesliszt, 25 dkg finomliszt, 25 dkg margarin, 1 tk. só, 1 db tojás-sárgája, 2 dl tejföl, 25 dkg túró, 1 db tojásfehérje.

Elkészítése: A káposztát lereszeljük, besózzuk, majd 10 perc pihentetés után kicsavarva olajon megpirítjuk.

A tejet meglangyosítjuk, beletesszük a cukrot, és az élesztőt és felfuttatjuk. Közben a lisztet elmorzsoljuk a margarinnal, középebe mélyedést készítünk, és beleöntjük a felfuttatott élesztőt, a sót, a tojássárgáját, a

tejfölt, a túrót, és a pirított káposztát. Lágy tésztává gyúrjuk, nem baj ha kicsit ragad, óvatosan lisztezzük. 1-2 órát kelesztjük.

Kelesztés után ujjnyi vastagra nyújtjuk, kisebb pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk. Sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük, tetejüket tojásfehérjével kenjük meg. 200-240 fokon szép pirosra sütjük.

Humorsarok

Utolsó kívánság

Férj a halálos ágyán mondja a feleségének:
 - Drágám, lehet hozzád egy utolsó kívánságom?
 - Persze, mondd.
 - Szeretném, ha a halálom után feleségül mennél a bátyámhoz.
 - De hát te utárod a bátyádat!
 - Persze, pont ezért szeretnék így kiszűrni veled!

Házassági évforduló

Feleség a férjnek:
 - Ma van a házassági évfordulónk, drágám!
 A férj eltorzult arccal:
 - Miért pont akkor mondasz ilyeneket, amikor eszem?

Negyven felé

A riporter megkérdezi a filmsillagot:
 - Hány éves?
 - Negyven felé közeledem.
 - Jó, de melyik irányból?

KHALED HOSSEINI -IDÉZET	KÉN HAJÁT BEFEST 2	KISFALUDY KÁROLY SZÍNMIŰVE	FÉLBEI ORDÍTVÁ SÍR ÍTÉL	OXIGÉN	ÁTMÉRŐ, JELÉ AMERIKAI ENYÉSES (BOB) KINAI HOSSZ-MÉRTEK	AMELY SZEMÉLY TULAJDONÁBAN	GYEREKÜNK BECÉZI ÍGY SZÜLÖNKET	KÁLIUM AZ ÚDVARRA BALLAG MÉTER	ÚJ-ZÉLAND AUTÓJELE	HIDROGÉN UNGVÁRI ÉPÍTÉS-MÉRNOK, GRAFIKUS (MIHÁLY)	VÍZI ÁLLATOT ÁRUSÍTÓ PIACI KOFA
1											V
HARASZT TESZI!				PETUR ... - SZÍNÉSZNŐ				MAGÁNSZÁM			
LEMÁZOL				EGYIPTOMI ISTEN				RÓMAI 51			
			ZABSZEMI		PANOPEUSZ LEÁNYA				SZIGET AZ IR-TENGERBEN		
			CLAUDE CHABROL FILMJE (1994)		OKÓLVÍVÓ BAJNOK (ZSOLT)						
BÓR									NÉMA CSÍZI		
3									SZÉN		
BUDAPESTI SPORTKLUB			TEMESI FERENC SZÓTÁR-REGÉNYE JAPÁN TEAHÁZI ALKALMAZOTT		EGYENMŰEN ÉPÍTI FRANCIA MEGYE, FŐVÁROSA ALENCON			TETŐKÉSZÍTŐ IPAROS			BELTAGI ... VOORBUJ - OL. BAJNOK HOLLAND ÚSZÓNO
LENMAGI		BÁLNA	4					PÉLDÁUL		PÁROSAN RÁVARR!	
ÉJFÉLI		BÜKKHÁT RÉSZEI						ELME		FOGHŰS	
				ERBIUM		KIS PATAK			ISKOLAI BÜNTETÉS ISMERETLEN ADAKOZÓ NÉVJELE		
				SÜLY-HATÁROKI		KÉTJEGYŰ BETŰ					
SZINÁR-NYALAT	N										KÓDARABI
	MAGYAR KÖLTŐ (KÁLMÁN)				UNGVÁRI JÁRÁSBAN ÉLŐ HATÁRMENTI SZEMÉLYEK						

Plusz egy vicc

Helyezze el a felsorolt szavakat, betűcsoportokat – három kivételével – az ábrában! Könnyítésül egy szót előre beírtunk. A három megmaradó szóból a vicc poénját állíthatja össze.

– Miért teszed éjjelre az ágyad mellé a papagájt?
 – Reggel szeretném megtudni, ...
 (A válasz folytatását, azaz a vicc csattanóját, lásd a rejtvényben!)

Kétbetűsek: AL, ÁL, DO, IM, KE, MR, ÓS, ÖS, RI, RÍ, SB, UI.

Hárombetűsek: ALA, ANA, ÁSÓ, EAK, EDE, ELO, ENN, ÉVI, KAR, KÉT, LES, MIT, RÁZ, REL, RKT, TSZ, UBI.

Négybetűsek: BESE, BÚÉK, ETŰD, ÉBER, FIÚS, HASI, IKON, ISAR, KORI, LEŰZ, NESS, OLÁH, PERU, SZIL, SZÍN, SZÓR, TASS, TEÁS, TURF, UTAH.

Ötbetűsek: ABÁLT, ALÁÍR, AMODA, ÁSATÓ, CSABA, ESETI, IDEŰT, KERES, KINEK, MÉZGA, NANĐU, STAND, SUCRE, SUMER, SZIKE, SZÖRF, TŰKÖR, ZIZOU.

Hatbetűsek: GREENE, IDELES, MADRID,

MILOTA, SZERDA, SZEZON, TAROLT, ŰKANYA.

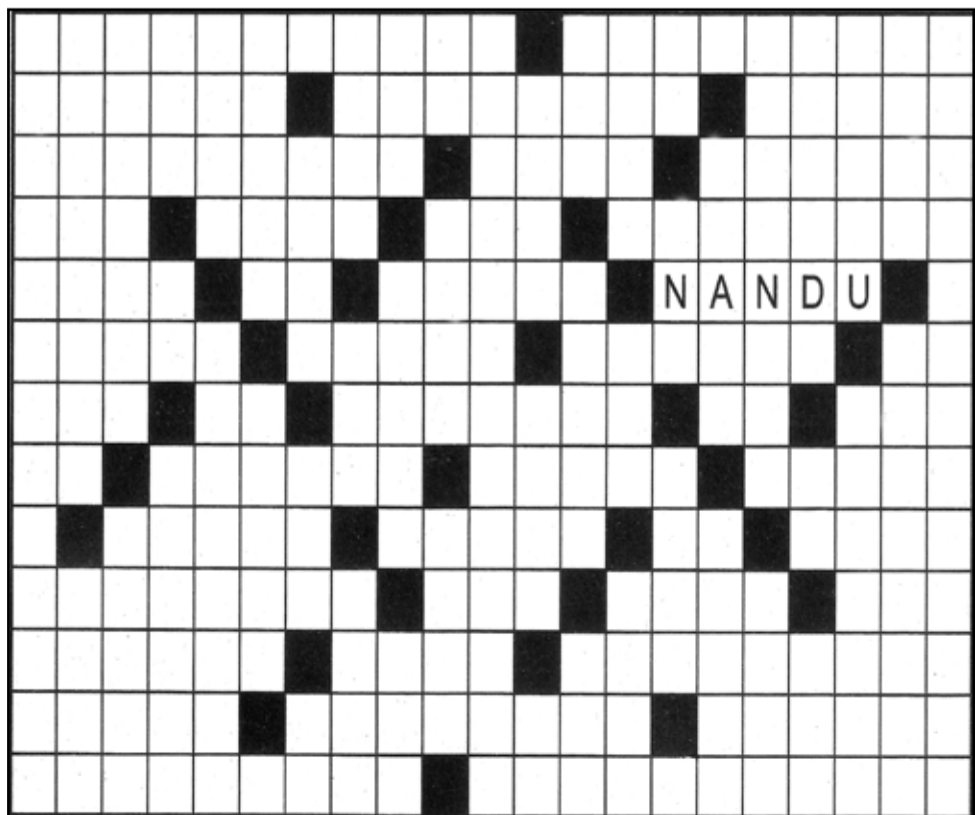
Hétbetűsek: BORISKA, ECSETEL, LEMOSAT.

Nyolcbetűsek: ARANYLIK, ÁLMOMBAN, E HELYÜTT, FATORONY, IDELESÉS, LELASSUL, MARADONA, RÁSZOKÁS, USZONYOS.

Kilencbetűsek: ÁTALUSZIK, BESZÉLTEM, LEMARATÁS, RESZORTOS, SISAKDÍSZ.

Tizenegy betűsek: KILAPÁTOLÁS, REZEDAILLAT.

Tizenhárom betűsek: KENYÉRKERESÉT, KILENCKÖTETES, SASVÁRI SÁNDOR.

SZÓKERESŐ

A megmaradt betűkből egy bölcséletet kap megfejtésül.

Mihail Solohov: Az út egy, de ...

Á	R	J	A	H	G	É	V	M	B	N	Ö	L	Ü	K	M	V	I	N	L	T
T	D	E	N	É	N	I	V	E	M	E	L	E	T	K	A	Á	S	F	E	A
H	U	Z	A	L	L	A	L	K	R	P	V	I	L	G	S	G	O	E	V	S
A	I	Z	É	D	O	E	G	I	Ö	E	I	Á	Ő	Z	I	K	L	E	L	
L	R	S	M	Á	C	L	D	Y	S	N	T	N	Z	S	K	K	J	B	T	I
A	Á	B	M	É	L	T	Ó	E	Í	Z	Y	E	C	E	Z	A	A	U	L	S
D	N	I	Z	É	É	O	K	L	Z	T	T	V	S	E	Z	Ü	P	K	Ö	L
Ó	Y	L	O	G	T	R	A	K	S	I	L	A	I	M	Ú	M	R	I	K	É
D	Z	L	R	N	I	Z	K	O	E	K	K	A	L	L	Ó	D	I	K	L	L
Ó	Á	E	K	O	G	U	A	B	S	V	N	I	L	E	T	A	V	A	E	E
Z	S	N	U	I	E	L	P	O	C	É	É	É	Á	Y	T	A	P	I	T	K
O	Ó	Ö	C	B	O	G	O	Z	I	A	G	S	R	P	G	Í	T	J	Ö	T
K	G	T	E	L	L	E	N	É	R	V	Z	R	B	G	L	A	V	I	R	A
O	O	S	B	A	B	Á	V	Á	B	T	R	S	Ö	É	T	U	F	I	Z	N
F	C	E	A	M	M	Ó	N	I	A	N	Í	K	Ó	S	L	R	A	A	S	S
R	A	F	A	E	L	Y	V	H	R	Á	T	O	L	K	C	E	L	I	N	E
J	V	I	A	V	Í	T	T	L	C	U	K	R	Á	S	Z	Ó	K	T	A	P
A	L	K	E	T	S	Á	D	N	I	T	L	N	Ó	L	A	K	A	Y	N	A

ÁGIKA	ELKOBOZ	KALLÓDIK	PATKÓ
ALBION	ELKÖLT	KEVÉSBÉ	PINCE
AMMÓNIA	ELLENÉRV	KIFESTŐ	RAFAEL
ARÁNYÍT	ELŐKAP	KINAI	RÁTOL
ÁTHALADÓ	ELTORZUL	KÓZSA	RIVALG
ÁTHAT	EMELET	KÜLÖNB	SIVÍT
AVÍTT	ÉVKÖNYV	LEITAT	SZITA
BECUKROZ	FAGYLALT	LÉLEKTAN	SZÜRKE
BEVIZEZ	FALKA	LELKI	TASLI
BILLENŐ	FELBUKIK	LÉTIGE	TEKLA
BOGOZ	FOKOZÓDÓ	LEVET	TÖRZS
BÓVLI	GEODÉZIA	MASZK	VACOGÓS
BRICSESZ	GILISZTA	MÉLTÓ	VAGÁNY
CELEB	GOLYÓ	MIATT	VATELIN
CELINE	HUZAL	MÚMIA	VÉGHAJRÁ
CUKRÁSZ	INDÁS	NAGYÍT	VERETES
CSILLÁR	IRÁNYZÁS	NYAKALÓ	VIRUL
CSÖRGÉS	ISMÉT	PAJKOS	VULKÁN
ÉLEDEZIK	KAKAPO	PAOLA	

SZÓKERESŐ

A megmaradt betűkből egy bölcséletet kap megfejtésül.

W. Shakespeare: Nincsen jó ...

S Z E G V A G V A K B U Z G Ó Y K R Ó
 T É S Z T A L Ó L O B O D L L V C O Z
 A T T O T Í R I P S A I O Á O Á A S É
 N Z E E D A Ú S Ú J K T R E R L L D T
 A E U Ó T J T N I K I L B D O L A O N
 S É R Ü L T Ó E A L D O É I S L P L I
 O L Ó O O U E L Ö V E S Z N L A Ó O L
 N U P G T S Á T L Ó M J O S E P H U E
 R P A A Z R V E P A K O L G A T N F Z
 B Á L N A A G Y T É K A L O H O K I S
 L Z S K S J O G N E I I L É V E N T E
 D E I O Z Á Ü R G S N K L Z S A I B
 S É P Í S C L A U Y P Ó E I Ó A R R Ó
 K A É I S Ó J O H B Á G L N S J F E R
 R D K O R T Ó Á A E R E E A A Á S P A
 T E R Ú J I E N S N N B T N D H M A V
 Z G Z E I A S L O D A J Á R O J A P I
 Ó S L G I B I C E S Z É K E L Y Z Z Á

ÁCSORGÓ	ÉVENTE	LITO	SZEG
ALÁRAK	FRANK	LOLA	SZÉKELY
APERITIF	GIBIC	LOTZ	SZÚRÓ
BÁLNA	HÁJAS	MÁSIK	TANA
BEGÓNIA	HÓPALACK	MEDIKA	TATE
BRNO	IDEÁL	NERO	TÉKA
CSÍPÉS	IVAR	ODAJÁR	TELE
CSIRIPEL	JÓLLAKIK	ODASÓZ	TÉSZTA
DOBOLO	JÓLLAKÓ	ÓNOS	TETTETÉS
DORBÉZOL	JOSEPH	PAJOR	TOLO
EGYBEN	KELET	PAKOLGAT	TUSRAJZ
ELINTÉZŐ	KÉPESLAP	PIRÍTOTT	ÜGYETLEN
ELŐVESZ	KINT	RAJTJEL	VAKBUZGÓ
ELSOROLO	KISPÁRNA	RUHA	VÁLLLAP
ELVONUL	KJÚSÚ	SÉRÜLT	VASIPAR
ERNANI	KOHOL	SNOOKER	ZÁPUL
EURÓPA	LÍDÓ	SOLTI	ZSEBÓRA

Szám szerint

Töltse ki az ábrát a szám szerint általános szabályainak megfelelően!

Fekete is szám

Nehezítésként valamelyik szám a fekete négyzet helyét jelöli. Segítségül két szó-részletet beirtunk az ábrába.

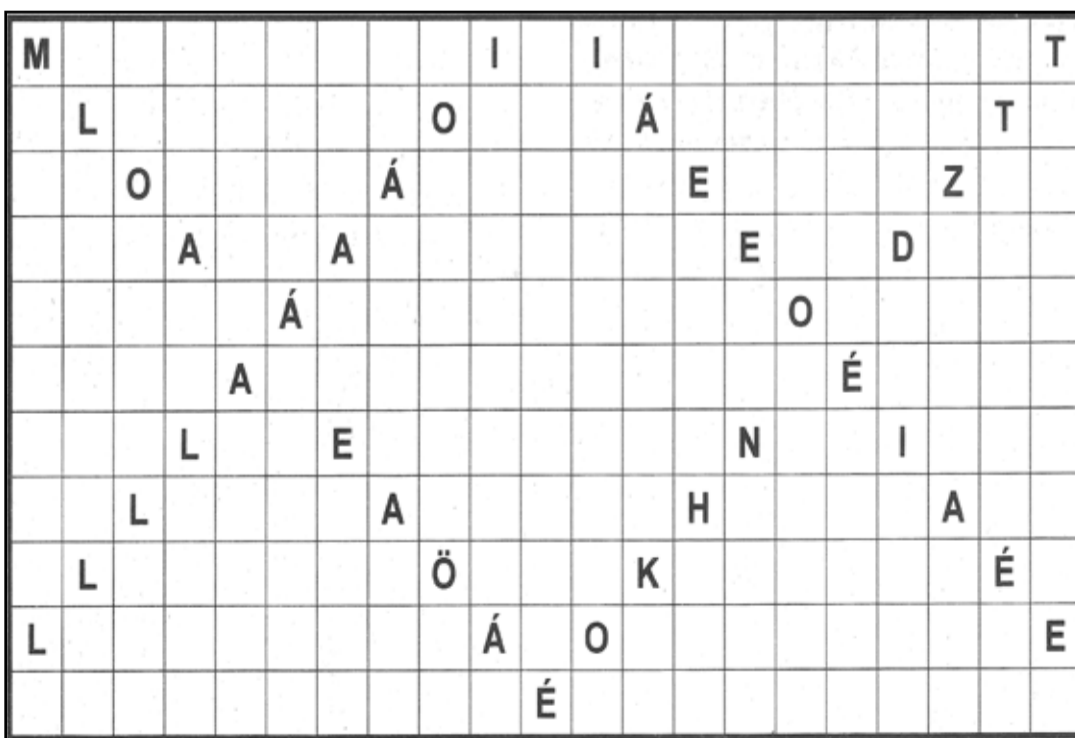

MELYIKET HOVÁ? - OLASZ MÓDRA

Az ábra két, egymástól cikcakkban haladó vonallal elválasztott rejtvényt és 17 fekete négyzet tartalmaz. A meghatározásokat a rájuk adandó válaszok betűszáma szerint csoportosítva adjuk. Segítségül néhány betűt beirtunk az ábrába. A feladat: a két rejtvény megfejtése és a közöttük húzódó választóvonal berajzolása.

- Tizenhárom betűs:** Iskolai dolgozatot író oldja meg.
Tizenkét betűs: A talajvíz-mentesítés egyik módja.
Tizenegy betűs: Nagyobb kirándulás a határokon belül – Gaál István rendezte film – fegyveres fölény fitogtatása – szabad, önkényes.
Kilencbetűs: Fűtő eszköze, tájszóval.
Nyolcbetűs: Abonál – tisztálkodó – csótészta – Hitves ...; Móricz Zsigmond Pillangójának főhősnője – téli sportközpont Lengyelország déli részén.
Hétbetűs: Zsúfolt orvosi váróban osztják – még pelyhes, fiatal lúd – istentagadó – tűzbe vető – jelzőlámpa lengtetése – sokszor ismételve tanít – régi ajtónállók fegyvere – acidum alapformájából vízkilépéssel keletkezik.
Hatbetűs: Kossuth-díjas színművész (László, 1928–1985) – magányosan élő ember – szinte beteg lesz a vágtyól – finom fehér vászon – búzaföldet tarol – a völgy irányába(n) – időnként, néha – fényérzékeny filmrétegen keletkező fátýolszerű elszürkülés – Twist ...; Charles Dickens regénye – az előtte lévő helyen helyez el.

Ötbetűs: Labdát a kapus fölötte lágyan ível – Almati (a korábbi Alma-Ata) lakója – francia fotóművész, új fényképezési formanyelv kialakítója (Jean Eugène Auguste, 1856–1927) – a ház szeme! – gyümölcsöt szárít – vonatkozó névmás – ollóval eltávolít – nincsen rózsá nélkül! – az Antilla-tenger másik neve – autóval elűt – átolajoz – sorban függeszt – kívándoroltak elhagyott otthona.
Négybetűs: Vízimalmáról is híres borsodi község – iskolai füzet – erős megrázkódtatás – rétközi település Kisvárdá közelében – ammóniaszármazék – kortyolnivaló – tavalyi pincei nedű – férfit tisztelettel szólít – zenei vonásnem: húzva – valami alatti helyről – ... Knox; USA-beli katonai erődítmény, itt őrzik az USA aranykészletének nagy részét – díjat oda nyújt – Csufut-...; krimi erődítmény – ókori római viselet.
Hárombetűs: Becézett Irén – Magyar Szabvány, röv. – a Kara-tengerbe ömlő szibériai folyó – gurulóüléses sport-

csónak – órahang egyik fele – a -ság képzőpárja – ... Paulo; brazil nagyváros – nemzetközi segélykérő jel – idegen eredetű fosztóképző – gyors, daloló beszéd – hogyishívják – orosz motorkerékpár-márka – szellemesség – Sinka István versciklusának címadó műzsája – tartószervezet.
Kétbetűs: Az Adige partjai! – ugyancsak – ablakkeret! – kölcsönrészlet! – donum dedit, röv. – olasz folyó és síkság – sajszelet! – benne van a kosárban! – kezdeti kábulat!

